

Bostadsanpassnings- bidragen 2023

Titel: Bostadsanpassnings-bidragen 2023
Rapportnummer: 2024:16
Utgivare: Boverket, juni 2024
ISBN pdf: 978-91-89581-59-3
Processnummer: 3.4.1.
Diarienummer: 2864/2024

Förord

Boverket har tillsyn över kommunernas bidragsverksamhet för bostadsanpassningsbidraget, reparationsbidraget och återställningsbidraget. Målet med tillsynsarbetet är en väl fungerande bidragsverksamhet med en hög grad av rättssäkerhet för den som ansöker om bidrag.

Denna rapport innehåller bland annat en sammanställning och redovisning av kommunernas kostnader för bidragen under 2023. Uppgifterna har inhämtats genom Boverkets bostadsmarknadsenkät, BME 2024, samt tidigare rapporter och statistiksammanställningar.

Redovisningen är sammanställd av konsultfirman WSP och textmässigt granskad av juristerna Johan Kjellberg, Håkan Nilsson och Ylva Storm.

Karlskrona juni 2024

Cecilia Ljungberg
Avdelningschef

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	5
	Antal bidragsärenden	5
	Antal beviljade bidrag och kostnader	5
	Skillnader i landet	5
	Andra bidragsformer	6
	Åtgärder i bostäder	6
	Återställningsbidrag	7
	Överklaganden	7
	Tillsyn	7
2	Inledning och läsanvisningar	9
3	Bidrag till bostadsanpassning och reparationer	11
	3.1 Antalet inkomna ärenden om bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag	11
	3.2 Antal beviljade bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag samt kommunernas kostnader	11
	3.3 Skillnader i landet	14
	3.4 Bidragsformer	16
	3.5 Övertagande av bostadsanpassningsbidrag	19
4	Åtgärder i bostäder	20
	4.1 Vanligaste åtgärderna	20
	4.2 Fördelning på hustyper	20
5	Återställningsbidrag	22
6	Överklaganden	23
	6.1 Förvaltningsrätterna	23
	6.2 Kammarrätterna	23
	6.3 Högsta förvaltningsdomstolen	24
7	Tillsyn	25
	7.1 Boverkets tillsynsroll	25
	7.2 Tillsynsärenden	25
	7.3 Tidpunkt för beslut om bidrag	26
	7.4 Hantering av fullmakter	29
	7.5 Utbetalning av kontantbidrag	31
	7.6 Hantering av offerter	32
8	Avslutande kommentar	34
	8.1 Enkätundersökningen	34
	8.2 En uppåtgående trend för bidragen och skillnader i kostnader 34	
	8.3 Den formella hanteringen	35
9	Tabellbilaga	39

1 Sammanfattning

Den 1 juli 2018 trädde lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag i kraft. Den ersatte den tidigare lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m.m. 2018 års lag innehåller bestämmelser om tre olika bidrag: bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag. Denna rapport innehåller bland annat en redovisning av kommunernas kostnader för bidragen under 2023 och hur bidragsgivningen utvecklats över tid. Rapporten redovisar även hur kommunernas kostnader varierar i olika delar av landet och hur kommunerna formellt hanterar bidragen.

Boverket har under en lång rad av år gett ut redovisningar om bidragen. Vartannat år publicerar Boverket en rapport över resultaten och vartannat år en statistiksammanställning. De jämförelser som görs i denna rapport med tidigare uppgifter görs huvudsakligen med statistik som avser år 2022.

Totalt har det inkommit svar från 288 av 290 kommuner på hela eller delar av enkäten. Bortfallet i år är därmed mycket litet och påverkar inte tillförlitligheten av svaren. Alla kommuner har dock inte besvarat samtliga frågor, så det finns även ett partiellt bortfall.

Antal bidragsärenden

Under kalenderåret 2023 kom totalt 61 321 bidragsärenden avseende bostadsanpassning och reparation in till kommunerna. Detta är en liten uppgång med nära 1 procent jämfört med 2022, då det inkom 60 764 ärenden.

Antal beviljade bidrag och kostnader

Antal beviljade bidrag (inklusive delvis beviljade bidrag) år 2023 uppgick sammanlagt till 53 943 (varav 40 612 bostadsanpassningsbidrag och 13 331 reparationsbidrag). Detta innebär en ökning med 6 procent jämfört med totalt 50 885 bidrag under 2022. Den sammanlagda kostnaden för bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag för kommunerna under 2023 blev cirka 951 miljoner kronor, vilket är det högsta beloppet sedan 2018. Motsvarande kostnad för år 2022 uppgick till 872 miljoner kronor, vilket är drygt 9 procent lägre än 2023 (i löpande priser).

Skillnader i landet

Medelvärdet för den genomsnittliga kostnaden för bostadsanpassningsbidraget och reparationsbidraget per invånare för hela riket uppgår till drygt

90 kronor. Medianen¹ på den genomsnittliga kostnaden per invånare är 74 kronor och de mittersta 50 procenten av observationerna ligger mellan 48 och 91 kronor. Skillnaderna mellan kommunerna är dock stora och beviljat belopp per invånare varierar mellan 12 och 618 kronor.

Andra bidragsformer

Förutom bidrag i traditionell form som ett rent kontantbidrag är det möjligt under vissa omständigheter att lämna bostadsanpassnings- och reparationsbidrag i form av ett åtagande från kommunens sida att låta utföra åtgärderna och bostadsanpassningsbidrag i form av begagnade anordningar.

Kommunalt åtagande

Av undersökningen framgår att 89 kommuner uppger att det under 2023 beviljades bostadsanpassningsbidrag i form av ett åtagande från kommunen att låta utföra åtgärderna. Av dessa har 43 kommuner svarat att de inte vet hur många ärenden det rör sig om. Resterade 46 kommuner har tillsammans beviljat bidrag genom kommunalt åtagande i 1 745 ärenden (helt eller delvis). 31 kommuner har bidragsformen 2023, men har inte beviljat något bostadsanpassningsbidrag under året. 90 kommuner har beslutat att inte bevilja bostadsanpassningsbidrag som ett kommunalt åtagande.

43 kommuner beviljade reparationsbidrag i form av kommunalt åtagande under 2023. Av dessa var det 19 kommuner som inte vet hur många ärenden det rör sig om och resterade 24 beviljade tillsammans 385 reparationsbidrag under 2023. 41 kommuner har bidragsformen 2023, men har inte beviljat något reparationsbidrag under året. 113 kommuner har beslutat att inte bevilja reparationsbidrag som ett kommunalt åtagande.

Begagnad anordning

88 procent av kommunerna har uppgett att de vid något tillfälle under år 2023 tillgodosett en sökandes behov av anpassning med en begagnad anordning. Totalt rör det sig om 568 ärenden under året. Andelen kommuner som använder begagnade anordningar är oförändrad medan antalet ärenden är något lägre under 2023 än under 2022.

Åtgärder i bostäder

Av enkätsvaren framgår att den vanligaste åtgärden är utjämnande av nivåskillnad vid tröskel följt av uppsättande av stödhandtag, montering av ramp, montering av spistimer/spisvakt och service/reparation/besiktning av teknisk utrustning.

¹ Medianen är det mittersta värdet i en rangordning. Medianen tar inte hänsyn till extremvärden, vilket beräkningen av ett medelvärde gör.

Återställningsbidrag

Återställningsbidrag kan under vissa förutsättningar beviljas till ägare av hyres- och bostadsrättshus för att ta bort anordningar som utförts med stöd av bostadsanpassningsbidrag. Antalet ansökningar och beviljade bidrag för återställning har ökat på senare år. År 2022 inkom 912 ärenden och år 2023 inkom 982 ärenden. 819 ärenden blev beviljade under 2022 och 863 ärenden under 2023. Kostnaden för bidraget ökade från 8,4 miljoner år 2022 till 10,6 miljoner under 2023.

Överklaganden

Under 2023 överklagades 505 beslut till förvaltningsrätterna vilket är fler än under år 2022 då 454 ärenden överklagades. Antal överklagade ärenden till kammarrätterna har även de ökat, från 64 ärenden 2022 till 71 ärenden 2023. Antalet överklaganden till Högsta förvaltningsdomstolen sjönk däremot till 11 ärenden under 2023 jämfört med 18 överklaganden under 2022.

Under 2023 ledde 13,6 procent av antalet överklaganden till ändring av kommunens beslut i förvaltningsrätten. År 2022 var motsvarande andel 11 procent.

Tillsyn

En del av Boverkets tillsynsarbete är att handlägga anmälningar om tillsyn. Under 2023 inkom 4 tillsynsärenden till Boverket. År 2022 inkom endast 2 ärenden till Boverket vilket var ett av de lägsta antalen på hela 2000-talet.

Den formella hanteringen

Tidpunkt för beslut

Av resultateten i undersökningen framgår att 79 procent av kommunerna alltid eller ofta fattar beslut före det att en åtgärd utförs när det gäller bostadsanpassningsbidrag. Motsvarande andel för reparationsbidraget ligger på 33 procent.

Fullmaktshantering

Sökanden har möjlighet att efter kommunens beslut om bostadsanpassningsbidrag eller reparationsbidrag ge fullmakt till kommunen för att till exempel välja entreprenör och ingå avtal med entreprenören. En majoritet av kommunerna använder sig av fullmakt i hanteringen av bidragsärendena. Endast 7 procent av kommunerna svarar att de inte använder sig av fullmakt och 9 procent uppger att sökanden aldrig ger kommunen fullmakt att avtala med en entreprenör. Andelen kommuner som anger att de i alla ärenden använder sig av fullmakt är 35 procent och 27 procent uppger att de ofta använder sig av fullmakt.

Det framgår även att 82 procent av kommunerna använder separat skriftlig fullmakt skild från ansökningsblankett, 11 procent skriftlig fullmakt på ansökningsblankett och 7 procent muntlig fullmakt.

Utbetalning av kontantbidrag

Utbetalning av kontantbidrag direkt till entreprenören förekom i totalt 86 procent av kommunerna. Det framgår vidare att 72 procent av de kommuner som svarat på frågan hur ofta det sker utbetalning direkt till entreprenören efter ett skriftligt samtycke, säger att det i princip sker i alla ärenden. Motsvarande siffra för frågan för utbetalning efter muntligt samtycke är 20 procent.

Hantering av offerter

Av svaren framgår att 32 kommuner alltid uppmanar sökanden att inkomma med offert eller liknande underlag till sin ansökan. Antalet offerter eller liknande underlag som då krävs in varierar mellan 1 och 3 stycken, men vanligast är att begära in två. Undersökningen visar vidare att 148 kommuner först bedömer i vilka situationer ett underlag för kostnadsbedömning är nödvändigt för att fastställa bidragsbeloppet. Vanligast bland dessa kommuner är att begära in 1 offert (32 procent).

2 Inledning och läsanvisningar

Den som har en funktionsnedsättning kan efter en särskild prövning ha rätt till ett bidrag för att anpassa sin bostad så att han eller hon kan leva ett självständigt liv i eget boende. Rätten till bidrag regleras i lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag. Bidraget täcker skäligen kostnader för anpassningen. Det är kommunerna som beslutar om bidraget och som står för kostnaderna.

När det i rapporten talas om kostnader för bostadsanpassnings-, reparations- och återställningsbidraget avses enbart bidragen som sådana. Kommunernas kostnader för administration, löner etcetera ingår inte. Utvecklingen kommenteras kortfattat och illustreras med diagram. Det bakomliggande siffermaterialet redovisas i en tabellbilaga. I vissa fall görs jämförelser med äldre uppgifter.

För åren 2016–2018 redovisades ingen undersökning. Boverket hade under perioden augusti 2021 till februari 2023 i uppdrag att utvärdera lagen om bostadsanpassningsbidrag. Utvärderingen redovisas i Boverkets rapport 2023:11, Utvärdering av lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag. Under utvärderingen av lagen inhämtades saknade uppgifter för åren 2016–2018 i möjligaste mån och återfinns nu i statistiken. Att notera är då att äldre statistik om bostadsanpassningsbidrag även kan omfatta bidrag till reparation av utrustning. Det beror på att bidragsberättigande reparationer sågs som ”bostadsanpassningsbidrag” i 1992 års lag om bostadsanpassningsbidrag.

Jämförelser i statistiksammanställningen med år 2022 görs med uppgifter som hämtats från förra årets statistiksammanställning.

Boverket redovisar bland annat hur kommunernas kostnader för bidragen varierar i landet. Boverket vill betona att man utifrån redovisade kostnader inte kan dra några slutsatser om kvaliteten på bostadsanpassningarnas utformning.

Boverket har delat in kommunerna i 7 olika kommungrupper:

- grupp 1, Storstockholm
- grupp 2, Storgöteborg
- grupp 3, Stormalmö
- grupp 4, högskolekommuner > 75 000 invånare
- grupp 5, högskolekommuner < 75 000 invånare
- grupp 6, övriga kommuner > 25 000 invånare
- grupp 7, övriga kommuner med < 25 000 invånare.

En kommun (Skellefteå) har bytt kommungrupp, från grupp 5 till 4, under året och två kommuner (Söderhamn och Härnösand) har bytt kommungrupp, från grupp 6 till 7, sedan förra året. I tabellbilagan finns även en uppdelning enligt SKR:s klassificering av kommungrupper.

Enkätsvaren avseende år 2023 innehåller en viss osäkerhet på grund av svarsbortfall. Insamlingen under januari och februari 2024 åtföljdes av flera påminnelser till de kommuner som då ännu inte besvarat enkäten. Det resulterade i att det slutliga bortfallet endast består av 2 kommuner som inte besvarat enkäten över huvud taget. Totalt besvarade 288 kommuner enkäten i någon del, alltså en mycket hög svarsfrekvens. Ett antal kommuner har därutöver haft svårt att besvara vissa av frågorna då det i deras system och rutiner inte går att få fram efterfrågad information. Bedömningen är dock att bortfallet är så litet att inga konfidensintervall för de insamlade uppgifterna är nödvändiga i denna rapport. De kommuner som inte svarat motsvarar 0,46 procent av hela rikets befolkning.

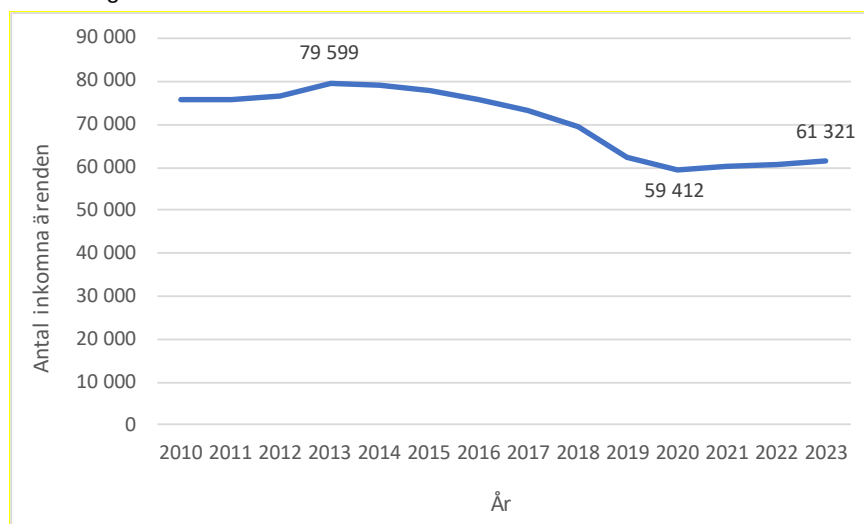
Beräkningar och grafiska illustrationer är skapade med hjälp av Microsoft Excel.

3 Bidrag till bostadsanpassning och reparationer

3.1 Antalet inkomna ärenden om bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag

Under kalenderåret 2023 kom totalt 61 321 bidragsärenden avseende bostadsanpassning och reparation in till kommunerna. Detta är en uppgång med nästan 1 procent jämfört med 2022, då det inkom 60 764 ärenden. Antalet bidragsärenden har nu ökat tre år i rad, totalt med 3,2 procent.

Diagram 1. Antalet inkomna ärenden om bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag år 2010-2023.

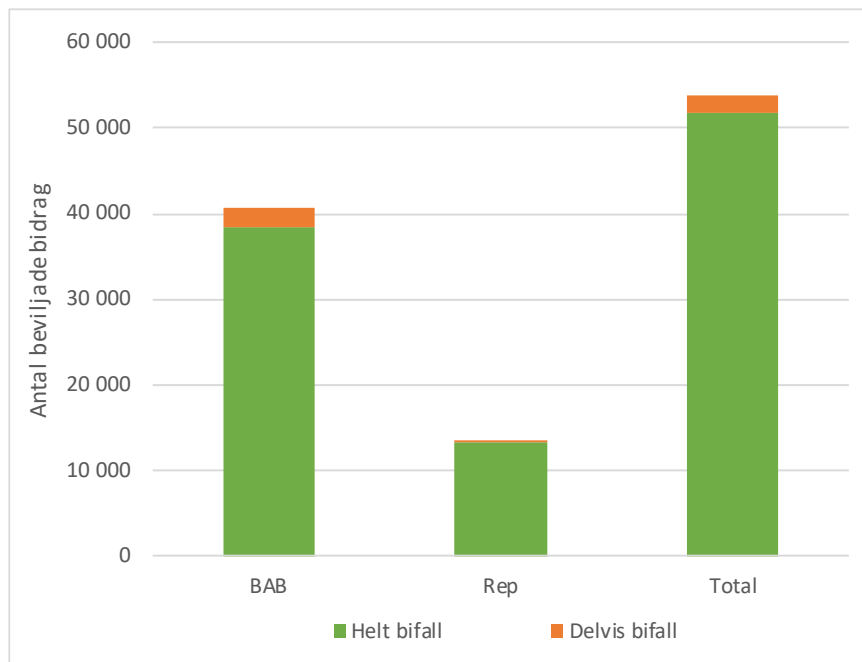
Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. Illustration: Boverket

3.2 Antal beviljade bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag samt kommunernas kostnader

3.2.1 Antal beviljade bidrag

Under 2023 har antalet beviljade bidrag (inklusive delvis beviljade bidrag) ökat jämfört med år 2022. Under 2023 beviljades 53 943 bidrag (varav 40 612 bostadsanpassningsbidrag och 13 331 reparationsbidrag), jämfört med totalt 50 885 bidrag under 2022.

Diagram 2. Fördelningen för antalet beviljade bostadsanpassningsbidrag (BAB) respektive reparationsbidrag (Rep) samt det totala antalet beviljade bidrag år 2023.

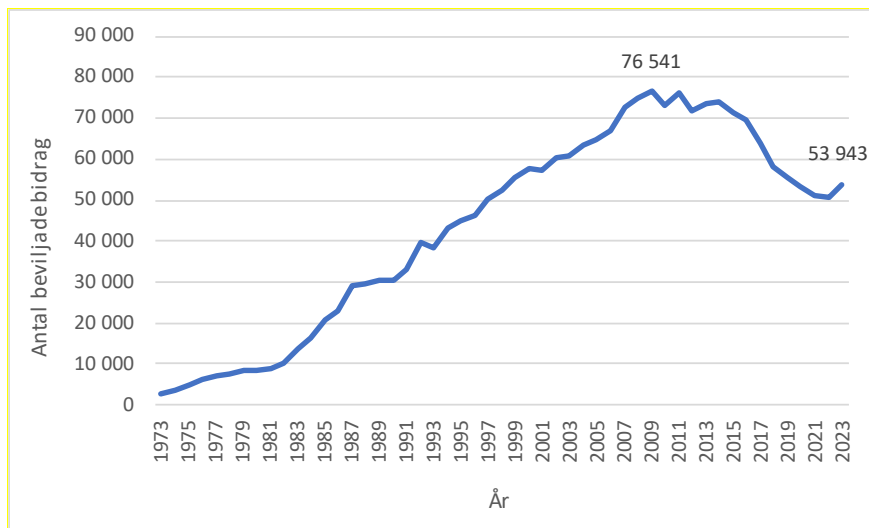

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. Illustration: Boverket

Av enkätsvaren framgår att kommunerna i genomsnitt helt avslår 6,6 procent av de bidragsärenden (exklusive återställningsbidraget) som inkommer. Av det inkomna materialet framgår vidare att 4,1 procent av ärendena består av delvis bifall/delvis avslag.

Antalet beviljade bidrag har ökat under 2023. Det är ett trendbrott efter att ha minskat under flera år jämfört med toppnoteringarna mellan år 2009–2014 då antalet bidrag låg mellan 74 000 och 76 500. Innan dess ökade antalet bidrag under i stort sett hela perioden sedan 1970-talet. Under åren 2016–2021 var nedgången kraftig. Under 2022 minskade antalet marginellt. Uppgången under 2023 motsvarar 6 procent, vilket gör att antalet är uppe i nästan samma nivå som under 2020 igen. Se tabell 1 i bilagan.

Diagram 3. Antalet beviljade bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag 1973–2023.

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. Illustration: Boverket

Med hänsyn till hur kommunerna organiserar sin ärendehandläggning kan antalet bidragsärenden och antalet bidragsbeslut skilja sig åt och behöver inte ligga på samma nivå under ett kalenderår. I årets enkät ställdes frågan om hur kommunerna redovisar antalet ärenden i relation till antal bifall och antal delvis bifall under år 2023. Svaren visar att kommunerna gör mycket olika. Ett ärende kan innehålla flera beslut och ett beslut kan innehålla flera anpassningar med olika grad av bifall.

55 av kommunerna uppger att i de fall kommunen fattar flera beslut i ett och samma bidragsärende redovisas ärendet med flera bidragsbeslut.

221 av kommunerna svarar att i de fall kommunen fattar flera beslut i ett och samma bidragsärende avslutas alltid ärendet med ett slutligt beslut som omfattar samtliga åtgärder. Ett sådant ärende redovisas därför som ett bidragsbeslut.

10 kommuner svarar att de gör på andra sätt och att det kan förekomma flera olika sätt under ett år. Exempel på svar är ”båda fallen har använts” eller ”Vår kommun fattar ett beslut i varje ärende. I de fall summan behöver justeras, görs ett ändringsbeslut när allt är utfört och betalat. Då blir det sammanlagt två beslut.”

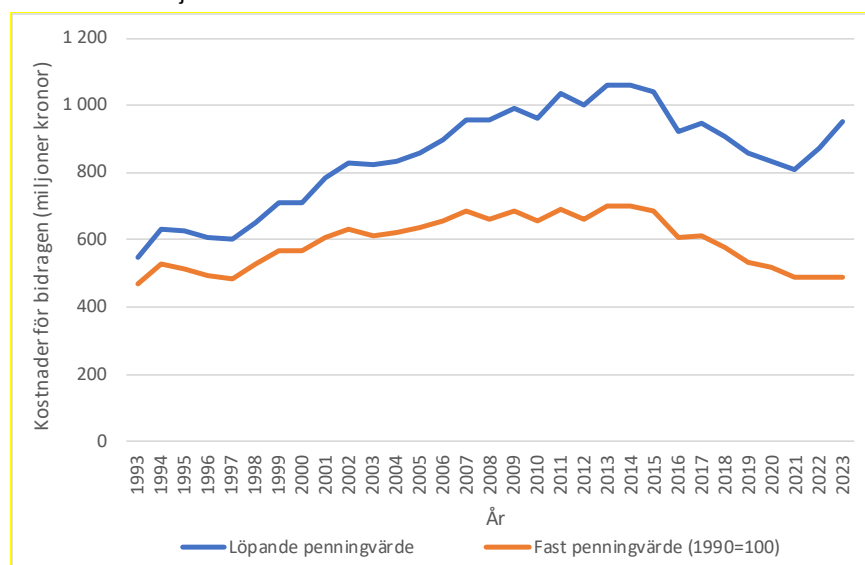
3.2.2 Kommunernas kostnader

För år 2023 kan det konstateras att kommunernas kostnader för bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag i löpande penningvärde har ökat relativt kraftigt, totalt med drygt 9 procent, jämfört med 2022. Kostnaderna ökade även under 2022. De sammanlagda bidragsbeloppen uppgick under 2023 till 951 miljoner kronor. Detta kan jämföras med 872 miljoner kronor under 2022, se tabell 2 i bilagan.

Fram till 2011 fanns en tendens till att kommunernas sammanlagda kostnader för bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag – i fast penningvärde räknat – ökade. Från 2011–2015 var tendensen att kostnaden i fast penningvärde var relativt konstant. Därefter minskade kostnaderna fram till och med 2021. Efter det har de löpande kostnaderna ökat, men i fast penningvärde har de stått stilla eftersom inflationen påverkat.

Kostnaden för bidragen i fast penningvärde (det vill säga när man räknar bort inflationen, Konsumentprisindex 1990 = 100²) har i princip varit konstant under år 2021 - 2023, vilket innebär att kostnadsnedgången avstannat.

Diagram 4. Kostnader för bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag per år 1993–2023 i miljoner kronor.

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. Illustration: Boverket

Det genomsnittliga beloppet per bidrag har ökat något under 2023 jämfört med 2022. Under 2023 var genomsnittskostnaden i löpande penningvärde 17 638 kronor jämfört med 17 101 kronor under 2022. Snittkostnaden har efter år 2010 legat mellan 12 787 och 17 638 kronor (i löpande penningvärde).

3.3 Skillnader i landet

Den genomsnittliga kostnaden för bostadsanpassnings- och reparationsbidrag per invånare för hela riket är normalfördelad³. Medelvärde ligger på 90 kronor med en standardavvikelse om cirka 9 kronor. Statistiskt sett

² Löpande penningvärde: De faktiska priser eller värden som gäller vid en viss tidpunkt redovisade utan att ta hänsyn till inflationen. Fast penningvärde: Redovisningen tar hänsyn till prisförändringar och är därmed mer användbara vid jämförelser över tiden.

³ En normalfördelad variabel har många värden runt medelvärdet och få värden ”i svansarna” som har en stor avvikelse från medelvärdet. Hela fördelningen antar värden som ser ut som en klocka (engelskans curve bell).

förekommer extremvärden i datamaterialet. Det finns både mycket höga (617 kronor per invånare) och mycket låga (12 kronor per invånare) värden vilket gör att medianen inte skiljer sig nämnvärt från medelvärdet. Medianen på den genomsnittliga kostnaden per invånare ligger på 74 kronor.

Kommunerna beviljade under år 2023 i genomsnitt 5,1 bostadsanpassningsbidrag eller reparationsbidrag per 1 000 invånare. Även här föreligger en mycket stor spridning kommunerna emellan. Antalet bidrag per 1 000 invånare varierar mellan 0,8 och 15,6. Dock håller sig merparten av kommunerna inom ett något snävt intervall – 50 procent av kommunerna ligger inom intervallet 2,9 och 4,6 bidrag per 1 000 invånare.

Om man ser till enskilda kommuner kan kostnaderna för bostadsanpassning och reparation variera ganska mycket år från år. I små kommuner kan det handla om att en enskild kostsam anpassning påverkar i hög grad det ena året medan en sådan anpassning inte görs ett annat år.

Det råder även stora skillnader mellan kommuner. Vissa av dessa skillnader kan ha att göra med befolkningssammansättning och bostadsbestånd. En del av kommunerna har till exempel en högre andel äldre i befolkningen och en stor del av anpassningarna görs hos just äldre personer. Det är också så att anpassningar i småhus ofta är dyrare än i flerfamiljshus.

Högsta genomsnittliga bidragsbelopp per invånare under 2023 finns i kommungrupp 7, det vill säga övriga kommuner med färre än 25 000 invånare. Dessa kommuner har i genomsnitt en kostnad på drygt 24 000 kronor. Dessa har också den högsta andelen personer över 80 år. Detta kan jämföras med kommunerna i Storstockholm som har den lägsta andelen personer över 80 år och som i genomsnitt har kostnader på drygt 15 000 kronor. I SKR:s kommungruppsindelning är det kommungrupp 9, Landsbygdskommunerna, som har den högsta kostnaden per invånare – knappt 28 000 kronor, medan storstadskommunerna har den lägsta kostnaden – drygt 14 000 kronor. (Se tabell 3a och 3b för kommunernas indelning.)

Det högsta antalet bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag per 1000 invånare hade kommungrupp 5 under år 2023, högskoleorter med färre än 75 000 invånare. Dessa kommuner biföll 5,81 bidrag per 1000 invånare under år 2023. Lägsta antalet bidrag per 1000 invånare hade kommungrupp 3, Stormalmö, med 2,93 bifallna bidrag per 1000 invånare under år 2023, se tabell 3a i bilagan.

I tabell 7 i bilagan redovisas bland annat samtliga kommuners genomsnittliga kostnad per invånare och genomsnittligt antal bidrag per tusen invånare under 2023. I tabellen går det även utläsa till vilka kommungrupper en specifik kommun hör.

3.4 Bidragsformer

Av 16 § lagen om bostadsanpassningsbidrag följer att bostadsanpassningsbidrag och bidrag till reparationer, besiktning och underhåll lämnas med ett kontantbidrag.

Om sökanden och kommunen är överens om detta, får bostadsanpassningsbidrag och bidrag till reparationer, besiktning och underhåll lämnas som ett åtagande från kommunen att låta utföra åtgärderna.

Likaså får bostadsanpassningsbidrag, om sökanden och kommunen är överens om detta, lämnas genom att en begagnad anordning överlämnas.

Alla utom 6 av kommunerna besvarade frågan om olika bidragsformer.

3.4.1 Åtagande från kommunen att låta utföra åtgärderna

Många kommuner som i och för sig är öppna för att använda bidragsformen kommunalt åtagande har dock inte gjort det under 2023 och svarar därför 0 (noll) på enkätfrågan om antal ärenden. Andra kommuner har beviljat bidrag med kommunalt åtagande men vet inte hur många ärenden det rör sig om under 2023. I årets enkät delades frågeställningen upp i bostadsanpassningsbidrag respektive reparationsbidrag.

3.4.1.1 Kommunalt åtagande för bostadsanpassningsbidrag

209 kommuner har svarat på frågor om kommunalt åtagande för bostadsanpassning.

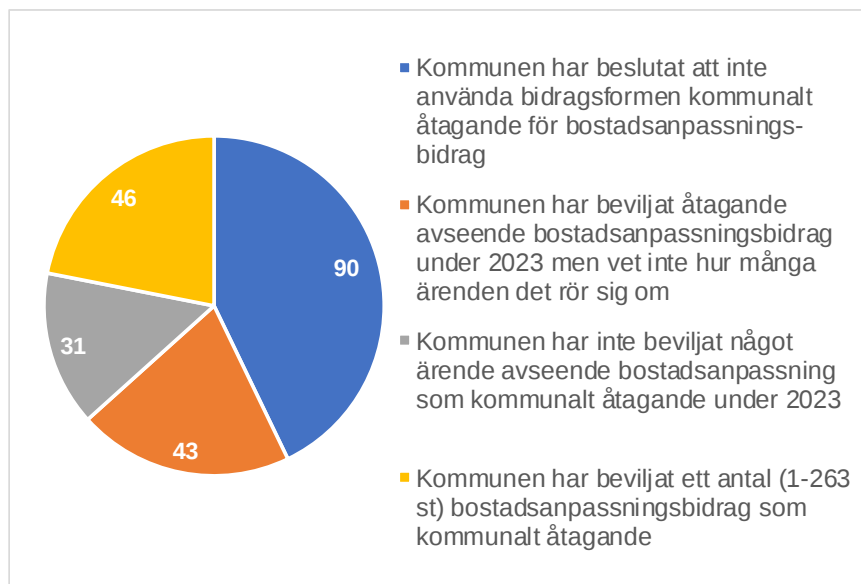
De 46 kommuner (22 procent av de svarande) som besvarar frågan om hur många bidragsärenden som beviljats med kommunalt åtagande för bostadsanpassning har tillsammans beviljat 1 745 ärenden.

43 kommuner svarade att de beviljat kommunalt åtagande för bostadsanpassning men att de inte vet hur många ärenden det rör sig om.

31 kommuner har bidragsformen men har inte beviljat något ärende för bostadsanpassning under 2023.

Vidare framkommer att 90 kommuner, 43 procent av de svarande, har beslutat att inte bevilja bostadsanpassningsbidrag som ett kommunalt åtagande.

Diagram 5. Antal kommuner som angett olika svar på frågan om kommunalt åtagande för bostadsanpassningsbidrag under 2023.

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. Illustration: Boverket

3.4.1.2 Kommunalt åtagande för reparationsbidrag

197 kommuner har svarat på frågan om kommunalt åtagande för reparationer.

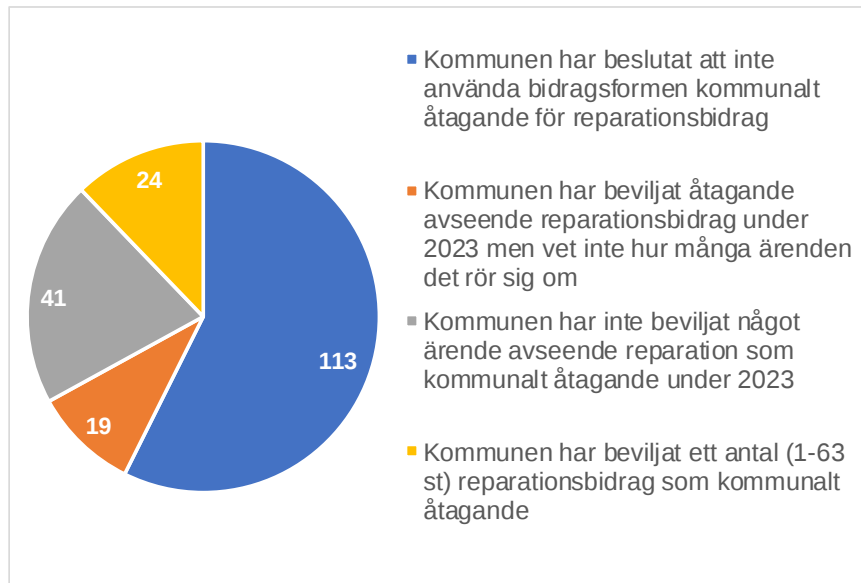
De 24 kommuner (12 procent av de svarande) som besvarar frågan om hur många bidragsärenden som beviljats med kommunalt åtagande för reparation har tillsammans beviljat 385 ärenden.

19 kommuner svarade att de beviljat kommunalt åtagande för reparation men att de inte vet hur många ärenden det rör sig om.

41 kommuner har bidragsformen men har inte beviljat något ärende för reparation under 2023.

Vidare framkommer att 113 kommuner, 57 procent av de svarande, har beslutat att inte bevilja reparationsbidrag som ett kommunalt åtagande.

Diagram 6. Antal kommuner som angett olika svar på frågan om kommunalt åtagande för reparationsbidrag under 2023.

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. Illustration: Boverket

Det är således vanligare att bevilja bostadsanpassningsbidrag än reparationsbidrag med kommunalt åtagande. Och det är vanligare att kommunerna beslutat att inte använda bidragsformen kommunalt åtagande för reparationsbidrag än för bostadsanpassningsbidrag.

3.4.2 Överlämnande av begagnad anordning

3.4.2.1 Hur vanlig är bidragsformen?

Under år 2023 har 88 procent av kommunerna vid något tillfälle tillgodosett en sökandes behov med en begagnad produkt.

12 procent av kommunerna har svarat att de fattat beslut att inte återanvända begagnade produkter.

Nästan hälften av kommunerna svarar att de använt sig av begagnade produkter, men vet inte hur många det rör sig om.

Totalt 112 av kommunerna besvarade frågan hur många produkter som återanvänts. För 2023 anges att totalt 568 begagnade produkter använts, vilket i genomsnitt motsvarar drygt 5 produkter per kommun. Den kommun som använde flest begagnade produkter använde 35 stycken. Flera kommuner som svarade att de beslutat att använda sig av begagnade produkter hade ändå inte gjort det under året. Antalet begagnade produkter som användes under år 2022 var högre, 691 stycken.

3.4.2.2 Vilka anordningar används?

Kommunerna har också fått ange vilka typer av anordningar som använts vid bidragsformen begagnad anordning.

De har svarat fritt och som mest angivit fyra olika anordningar.

Vanligast är följande anordningar:

- Ramper, 179 kommuner.
- Hissar, 142 kommuner.
- Spisvakter, 40 kommuner.
- Dörrautomatik, 27 kommuner.
- Rullstolsgarage, 8 kommuner.

I övrigt nämns i ett eller ett par fall duschkabin, toalett, bänklyft, kök, stödhandtag samt trösklar.

3.5 Övertagande av bostadsanpassningsbidrag

Ytterligare en nyhet i 2018 års lag om bostadsanpassningsbidrag är att ägare av flerbostadshus i vissa fall kan överta rätten till bostadsanpassningsbidrag, om sökanden och ägaren är överens om detta. Totalt besvarade 273 kommuner frågan om antal ärenden där övertagande har skett under 2023. Antalet övertaganden har ökat något jämfört med tidigare år.

Enligt svaren har övertagande endast skett i cirka 176 fall (några kommuner svarar inte med exakt antal utan nämner att det skett i ”enstaka fall” eller ”vet inte”) under 2023.

208 kommuner anger att de haft 0 (noll) ärenden under 2023.

65 kommuner anger en siffra över 0.

4 Åtgärder i bostäder

4.1 Vanligaste åtgärderna

I undersökningen har varje kommun uppskattat de fem vanligaste åtgärderna i ett bidragsärende under år 2023. Detta oavsett om anpassningen respektive reparationen gjordes i flerbostadshus eller småhus och oavsett om det avsåg bostadsanpassningsbidrag eller reparationsbidrag.

Enligt materialet så är följande åtgärder den vanligaste förekommande åtgärden (den åtgärd kommunen nämnt först) i fallande ordning:

1. Jämna ut nivåskillnad vid tröskel (32%).
2. Sätta upp stödhandtag (23%).
3. Montera ramp (16%).
4. Montera spistimer/spisvakt (14%).
5. Service/reparation/besiktning av teknisk utrustning (7%).

De fem vanligaste åtgärderna skiljer sig inte från de svar som kommunerna uppgav år 2019, men de kommer i en annan ordning. Trösklar kom då på plats 2 med 22% och montering av ramp var det vanligaste med 24%.

Om vi tar hänsyn till samtliga fem svar (åtgärd 1-5) och väger samman dessa får vi följande rangordning:

1. Jämna ut nivåskillnad vid tröskel (22%).
2. Sätta upp stödhandtag (19%).
3. Montera ramp (17%).
4. Montera spistimer/spisvakt (14%).
5. Service/reparation/besiktning av teknisk utrustning (8%).
6. Dörrautomatik (6%).
7. Åtgärd i badrum/dusch (5%).
8. Montera olika typer av hissar (4%).
9. Ledstänger/räcken (3%).
10. Övrigt (2%).

4.2 Fördelning på hustyper

Kommunerna får i årets enkät även besvara frågan hur de beviljade bostadsanpassnings- och reparationsbidragen fördelade sig på flerbostadshus och småhus. Många kommuner har inte möjlighet att göra den uppdelningen då statistiken saknas i deras administrativa system. 25 kommuner kan inte svara på fördelningen av bidragen och 48 kommuner saknar möjligheten att fördela summan på utbetalade bidrag mellan hustyperna.

Av de kommuner som besvarar frågan går två tredjedelar av bidragen till flerbostadshus och en tredjedel till småhus. Men bidragen till småhusen

är i genomsnitt större än till bostäderna i flerbostadshus. Det genomsnittliga bidraget till småhusen ligger på 23 334 kronor och till flerbostadshusen på 16 874 kronor.

5 Återställningsbidrag

Återställningsbidrag kan under vissa förutsättningar beviljas till ägare av hyres- och bostadsrättshus för att ta bort anordningar som utförts med stöd av bostadsanpassningsbidrag. Detta bidrag lämnas endast som kontantbidrag. Bestämmelserna är olika beroende på om det gäller en hyresrätt eller en bostadsrätt. Till exempel kan bidrag inte lämnas för att ta bort anpassningar inne i en bostadsrättslägenhet.

Antalet ärenden om återställningsbidrag har ökat på senare år. År 2022 inkom 912 sådana ärenden till kommunerna och år 2023 inkom 982. Det var 131 kommuner som vid minst ett tillfälle beviljat ett sådant stöd under 2023.

Av materialet framgår att 863 ärenden om återställningsbidrag blivit beviljade under 2023. År 2022 beviljades 819 ärenden om återställningsbidrag.

Kostnaden för bidraget uppgick 2023 till ungefär 10,6 miljoner kronor. Motsvarande kostnad år 2022 uppgick till 8,4 miljoner kronor.

Den genomsnittliga kostnaden för ett återställningsbidrag var under 2023 cirka 12 315 kronor. För 2022 var genomsnittskostnaden 10 264 kronor.

Totalt sett utgör återställningsbidraget en mycket liten andel av ansökningarna. Endast 1,6 procent av de inkomna ärendena rör återställning.

6 Överklaganden

6.1 Förvaltningsrätterna

6.1.1 Antal överklaganden

År 2023 ökade antalet överklaganden till 505, drygt 1 procent av alla beslut. (Se tabell 4 i bilagan.)

Under perioden 1995 till 2004 överklagades mellan 300 och 361 kommunala beslut om bostadsanpassningsbidrag till förvaltningsrätterna varje år.

Under åren 2005 till 2014 skedde det en ökning av antalet inkomna överklaganden. Före 2015 överklagades aldrig fler än 450 beslut per år. År 2019 överklagades hela 611 kommunala beslut om bostadsanpassningsbidrag till förvaltningsrätten. Under år 2022 överklagades 454 beslut om bostadsanpassningsbidrag till förvaltningsrätten vilket motsvarar knappt 1 procent av alla beslut, vilket är en lägre andel än tidigare år.

6.1.2 Ändringsfrekvens

Under 2023 ledde 13,6 procent av 505 överklaganden till förvaltningsrätterna till en ändring (helt eller delvis) av kommunens beslut. Under 2022 var andelen 11 procent (av 488 överklaganden). Ändringsfrekvensen från och med 2010 har legat mellan 10 och 17 procent. Ändringsfrekvensen låg innan dess mellan 16 och 27 procent. (Se tabell 5 i bilagan.)

6.2 Kammarrätterna

6.2.1 Antalet överklaganden

Under perioden 1995–2016 har årligen mellan 76 och 124 överklaganden förts vidare till kammarrätt. Antalet överklaganden till kammarrätt uppvisar därefter en minskning av inkomna mål med undantag av år 2021. Det inkom till kammarrätterna 72 mål under 2020 och 86 mål under 2021.

Under 2022 sjönk antalet till 64, vilket är det lägsta antalet på nästan 30 år, men år 2023 ökade antalet återigen till 71 mål. (Se tabell 4 i bilagan.)

6.2.2 Ändringsfrekvens

6 procent av kammarrätternas 67 domar under 2023 ledde till en ändring (helt eller delvis), vilket är lika lågt som år 2022 och den lägsta siffran sedan 1993. Andelen var 13 procent år 2021 och året dessförinnan 17 procent. (Se tabell 5 i bilagan. Observera att det krävs prövningstillstånd hos kammarrätten. I tabellens uppgifter om antalet avgjorda mål ryms även mål där kammarrätten beslutat att meddela eller inte meddela prövningstillstånd.)

6.3 Högsta förvaltningsdomstolen

6.3.1 Antal överklaganden

Det inkom 11 mål till Högsta förvaltningsdomstolen under 2023, vilket är en minskning i jämförelse med år 2022 då 18 mål inkom (se tabell 4 i bilagan).

6.3.2 Ändringsfrekvens

I de totalt 13 mål som avgjordes i Högsta förvaltningsdomstolen under 2023 blev det inga ändringar. (Se tabell 5 i bilagan. Även i Högsta förvaltningsdomstolen krävs prövningstillstånd. Uppgifterna om avgjorda mål i tabell 5 inkluderar beslut att meddela eller inte meddela prövningstillstånd.)

7 Tillsyn

7.1 Boverkets tillsynsroll

Enligt 1 § förordningen (2018:224) om bostadsanpassningsbidrag utövar Boverket tillsyn över tillämpningen av lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag.

Målet med Boverkets tillsynsverksamhet är en väl fungerande bidragsverksamhet hos kommunerna med en hög grad av rättssäkerhet för den som söker bidrag. Tillsynsverksamheten ska leda till att den enskildes bidragsärende får en korrekt hantering hos kommunen. Syftet med Boverkets tillsyn är att vara främjande och förebyggande så att kommunerna medverkar till att reglerna inom den tillsynspliktiga verksamheten efterlevs. Boverket ser därför sin tillsynsfunktion inte bara som kontrollerande utan också som rådgivande och stödjande.

Boverkets tillsynsverksamhet omfattar bland annat:

- faktisk tillsyn (anmälningar från enskilda, uppföljningsärenden och egeninitierade ärenden)
- webbhandbok för bostadsanpassningsbidraget
- utbildnings- och informationsinsatser
- bevakning av rättspraxis.

Förutom arbetsuppgifterna med tillsyn får Boverket enligt förordningen om bostadsanpassningsbidrag meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag. Boverket har beslutat om sådana föreskrifter den 9 oktober 2018⁴. Boverket är också remissinstans till förvaltningsdomstolarna. De kan begära Boverkets yttrande i ett särskilt ärende efter det att ett överklagande har skett.

7.2 Tillsynsärenden

Under 2023 inkom 4 tillsynsärenden till Boverket. Det är en liten ökning jämfört med den senaste undersökningen. År 2022 inkom endast 2 ärenden till Boverket vilket var ett av de lägsta antalen på hela 2000-talet (se tabell 6 i bilagan).

Från 1993, när 1992 års lag om bostadsanpassningsbidrag infördes, och fram till 1998 hade Boverket inte mer än två till tre tillsynsärenden om

⁴ [Boverkets föreskrifter \(2018:12\) om bostadsanpassningsbidrag - Boverket](#)

året. Det skedde därefter en ökning av antalet ärenden under åren 1999 till 2003. Under 2002 inkom till exempel totalt 14 sådana ärenden. Under åren efter 2003 fram till det att den nya lagen om bostadsanpassningsbidrag trädde i kraft år 2018 har ärendemängden varierat mellan 3 och 13 ärenden, för att därefter minska i antal och utgöra mellan 2 och 5 ärenden. År 2023 inkom 4 tillsynsärenden.

Boverket har under år 2023 avgjort 5 ärenden. Boverket har i några av dessa uttalat kritik samt riktat uppmaningar och rekommendationer till kommunerna. Kritiken avser bland annat brister gällande handläggnings-tider och utbetalning av bidrag. Ett urval av Boverkets tillsynsärenden finns att läsa i Boverkets webbaserade handbok om bostadsanpassningsbidraget.⁵

7.3 Tidpunkt för beslut om bidrag

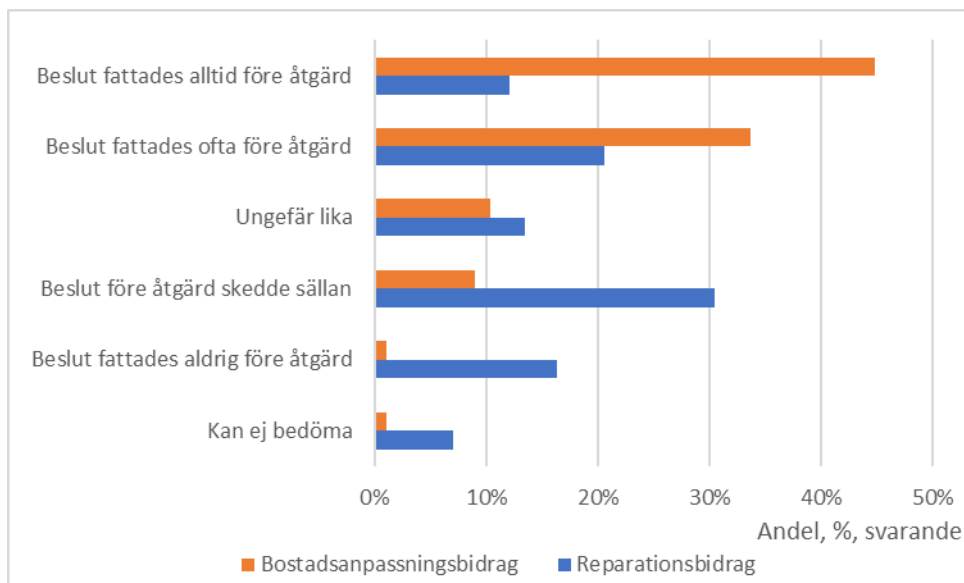
Kommunens handläggning av en ansökan om bostadsanpassningsbidrag eller reparationsbidrag ska mynna ut i ett skriftligt beslut. Av beslutet ska framgå både bidragets storlek och de åtgärder som bidrag beviljats för. Om kommunen avslår ansökan helt eller delvis måste kommunen förklara varför i beslutet. Ett beslut om bidrag ska fattas i förväg, det vill säga innan åtgärden i ärendet påbörjas, om inte sökanden ansöker om bidrag i efterhand.

En stor andel av kommunerna har besvarat frågan i vilket skede beslut om bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag fattas.

Det är tydligt att det mer sällan fattas beslut i förväg avseende reparationsbidrag än bostadsanpassningsbidrag. Det beror sannolikt på att det ofta är mer brådskande att få till en reparation än en anpassning.

⁵ <https://www.boverket.se/sv/babhandboken/tillsyn/boverkets-tillsynsbeslut/>

Diagram 7. I vilket skede i ärendehandläggningen fattas ett skriftligt beslut om bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag?

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. Illustration: Boverket

7.3.1 Tidpunkt för beslut om bostadsanpassningsbidrag

Totalt besvarar 288 kommuner enkätfrågan om beslutshantering gällande bostadsanpassningsbidrag.

45 procent av kommunerna anger att de alltid fattade skriftligt beslut om bostadsanpassningsbidrag före det att åtgärden utfördes under år 2023, vilket är ett korrekt tillvägagångssätt. Det är dock en lägre andel än tidigare (2020 års undersökning).

34 procent av kommunerna anger att de i sin ärendehandläggning för bostadsanpassningsbidrag ofta fattade beslut före det att åtgärden utfördes under år 2023, vilket är en högre andel än tidigare.

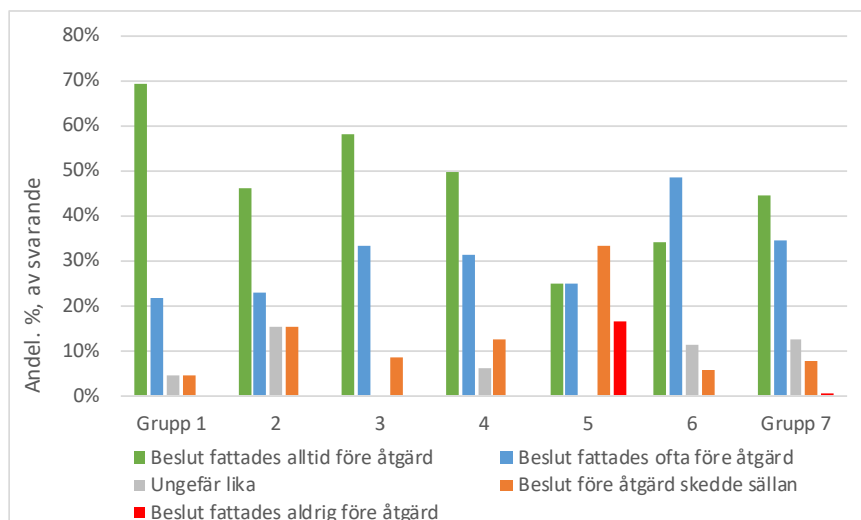
1 procent av kommunerna svarar att de aldrig fattade beslut före det att åtgärden utfördes.

9 procent av kommunerna anger att beslut sällan fattades före det att åtgärden utfördes.

10 procent av kommunerna svarar att det var ungefär lika vanligt att fatta beslut före åtgärd som efter åtgärd.

De kommungrupper som har högst andel där beslut om bostadsanpassningsbidrag alltid fattades före det att åtgärden utfördes är grupp 1 (70 procent) och 3 (58 procent), det vill säga Storstockholm och Stormalmö. Lägst andel som anger svarsalternativet att beslut alltid fattades före det att åtgärd utfördes är kommungrupp 5 (25 procent), det vill säga mindre högskoleorter.

Diagram 8. Beslutstillfälle gällande bostadsanpassningsbidrag fördelat på kommungrupp 2023.

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. Illustration: Boverket

7.3.2 Tidpunkt för beslut om reparationsbidrag

Totalt besvarar 282 kommuner enkätfrågan om beslutshandtering gällande reparationsbidrag under år 2023.

Här är det endast 12 procent av kommunerna som svarar att de alltid fattade beslut om reparationsbidrag före det att åtgärden utfördes, vilket är ett korrekt tillvägagångssätt, men även här lägre än tidigare.

21 procent av kommunerna anger att de i sin ärendehandläggning för reparationsbidrag ofta fattade beslut före det att åtgärden utfördes.

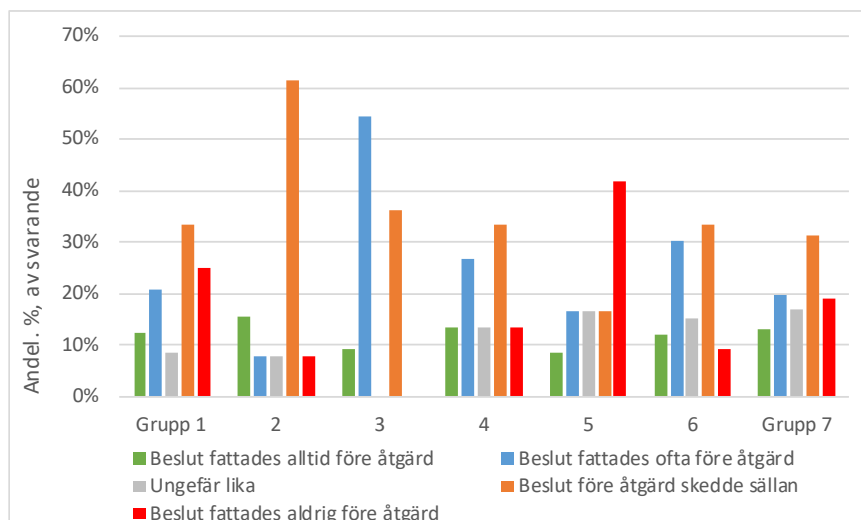
16 procent av kommunerna svarar att de aldrig fattade beslut innan åtgärd utfördes, vilket är en högre andel än tidigare.

30 procent av kommunerna anger att beslut sällan fattades före det att åtgärden utfördes.

13 procent av kommunerna svarar att det var ungefär lika vanligt att beslut fattades före åtgärd som efter åtgärd.

De kommungrupper som hade högst andel där beslut om reparationsbidrag alltid fattades före åtgärden utfördes är grupp 2, det vill säga Storgöteborg. I kommungruppen anger 15 procent av kommunerna att beslut alltid fattades innan åtgärden utfördes. I Stormalmö (grupp 3) anger hela 55 procent att beslut oftast fattades före åtgärd. Lägst andel som anger svarsalternativet att beslut alltid fattades före det att åtgärd utfördes är kommungrupp 5 (8 procent), det vill säga mindre högskolekommuner. Där anger även 42 procent att beslut aldrig fattades före åtgärd.

Diagram 9. Beslutsstillfälle gällande reparationsbidrag fördelat på kommungrupp 2023.

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. Illustration: Boverket

7.4 Hantering av fullmakter

Bostadsanpassnings- och reparationsbidragen beviljas oftast som kontantbidrag. Lagen om bostadsanpassningsbidrag utgår från en viss rollfördelning⁶. Denna innebär bland annat att sökanden själv ska välja entreprenör, ingå avtal med entreprenören och också betala entreprenören med det bidrag som kommunen har beviljat sökanden. Sökanden kan efter kommunens beslut om bidrag ge fullmakt till kommunen att till exempel välja entreprenör och ingå avtal med entreprenören. Fullmakten ska enligt Boverket vara skriftlig och formulerad på en separat handling. Det är Boverkets uppfattning att fullmakt inte ska användas slentrianmässigt, då rollfördelningen utgår från att sökandena själva ska agera i sitt ärende. Det kan dock vara en smidig lösning att kommunen agerar via fullmakt om sökanden vill det, behöver hjälp och inte har någon anhörig eller god man som kan hjälpa till.

Detta att kommunerna använder fullmakter är enligt Boverkets uppfattning inte helt problemfritt. En fullmakt innebär rent faktiskt att kommunen sluter avtal för någon annans räkning. Oklarheter kan därför lätt uppstå, till exempel om vem som ansvarar för att rätta till fel eller brister vid utförandet av en anpassning. Det är därför viktigt att en kommun som har fått en fullmakt omsorgsfullt informerar sig om att sökanden är nöjd med utförandet av åtgärderna innan kommunen betalar entreprenören. Främst

⁶ Av 16 § lag om bostadsanpassningsbidrag framgår att kommunen och sökanden kan komma överens om att bostadsanpassnings- och reparationsbidrag kan lämnas som ett åtagande från kommunen att låta utföra åtgärderna som ett alternativ till ett kontantbidrag. Likaså kan bostadsanpassningsbidrag lämnas i form av en begagnad produkt om sökanden och kommunen är överens om detta.

för att betalningen är det viktigaste påtryckningsmedlet mot en entreprenör vid eventuella fel och brister i arbetet.

7.4.1 Vanligt med fullmakt

288 kommuner svarar på frågan i vilken utsträckning det förekom att sökanden ger kommunen fullmakt att avtala med entreprenörer under 2023. Kommunernas svar har inte förändrats i betydande grad sedan frågorna ställdes senast år 2020.

Av enkätsvaren framgår att 35 procent av kommunerna svarar att sökandena ger kommunen fullmakt i princip i alla ärenden.

27 procent av kommunerna svarar att de som söker bidrag ofta ger kommunen fullmakt att avtala med entreprenör.

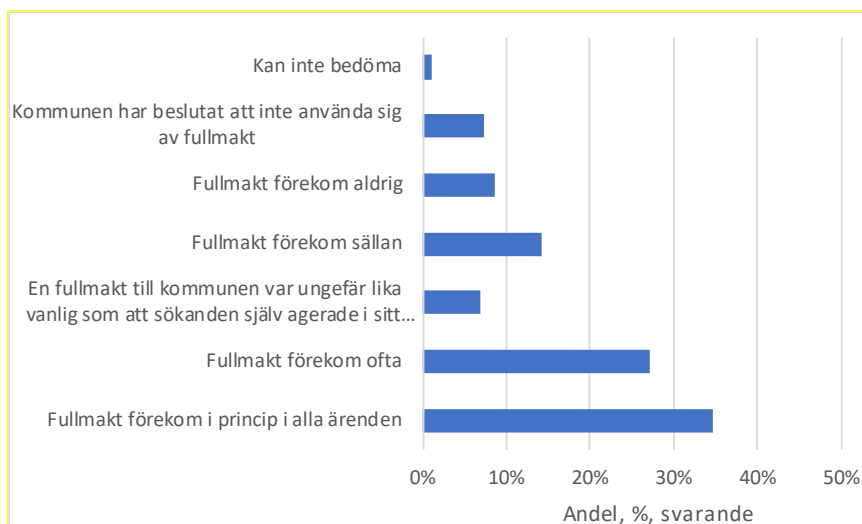
7 procent svarar att en fullmakt till kommunen är lika vanlig som att sökanden själv agerar.

14 procent av kommunerna svarar att sökanden sällan ger kommunen fullmakt att avtala med en entreprenör.

9 procent uppger att sökanden aldrig ger kommunen fullmakt att avtala med en entreprenör.

7 procent av kommunerna svarar att de inte använder sig av fullmakt.

Diagram 10. I vilken utsträckning förekom det att sökanden gav kommunen fullmakt att avtala med entreprenörer under 2023?

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. Illustration: Boverket

7.4.2 Olika typer av fullmakter

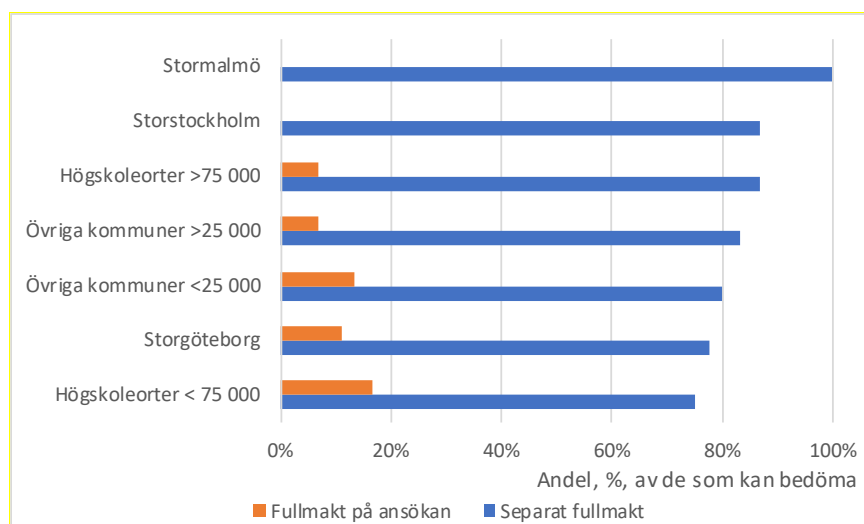
På fråga om vilken typ av fullmakt som kommunerna använde sig av under år 2023 svarar 82 procent att de använde sig av en separat skriftlig fullmakt.

11 procent av kommunerna uppger att de använde sig av skriftlig fullmakt på ansökningsblanketten.

Av kommunerna i Stormalmö som svarar på frågan anger alla att de använder sig av separat fullmakt skild från ansökan. De mindre högskoleorterna gjorde det i minst utsträckning under 2023, men det är ändå hela 75 procent (9 av 12) av dem som gjorde det.

År 2019 (då frågan ställdes senast) angav 9 procent av kommunerna att de använde sig av en skriftlig fullmakt angiven på ansökningsblanketten, vilket var en minskning på 5 procentenheter jämfört med år 2015 (14 procent). Tidigare var det vanligt i Stormalmö, men verkar helt ha upphört där.

Diagram 11. Vilken typ av fullmakt var vanligast under 2023 bland de kommuner som använder fullmaktsinstitutet?

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2024. Illustration: Boverket

7.5 Utbetalning av kontantbidrag

I årets enkät har Boverket ställt frågor om utbetalning av kontantbidraget.

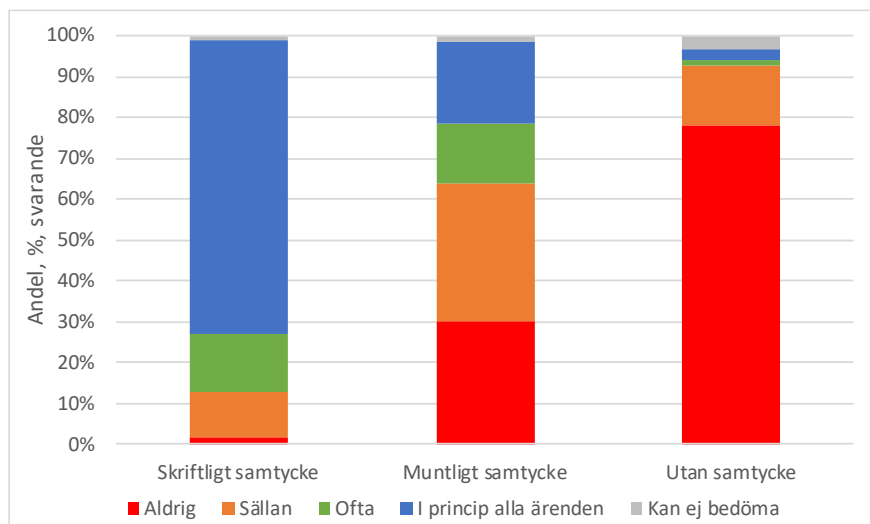
Kommunerna har en möjlighet att betala kontantbidraget direkt till entreprenören, om sökanden vill det, och det förekom under år 2023 i 86 procent av kommunerna. Utbetalningen sker med eller utan fullmakt och fullmakten har då varit skriftlig eller muntlig.

228 kommuner svarar på frågan hur ofta som betalning till entreprenör sker med skriftligt samtycke. 72 procent av dessa säger att det i princip sker i alla ärenden. 2 procent säger att det aldrig sker.

197 kommuner svarar på hur ofta betalning sker med muntligt samtycke. Av dessa säger 20 procent att det sker i princip alla ärenden och ytterligare 15 procent att det sker ofta. 30 procent säger att det aldrig sker.

183 kommuner svarar på hur ofta betalning till entreprenör sker utan sökandens samtycke – och 78 procent av dessa svarar att så aldrig sker. Men 4 procent av kommunerna säger att det i princip alltid sker eller åtminstone ofta. Ytterligare 15 procent säger att det sker, men sällan.

Diagram 12. Vad gäller i de fall kommunen betalar ut kontantbidraget direkt till entreprenören?

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. Illustration: Boverket

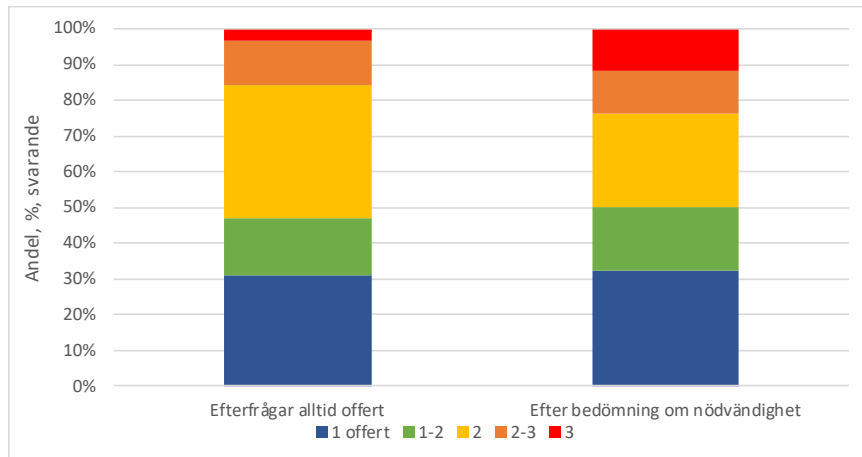
7.6 Hantering av offerter

Av Boverkets föreskrifter (2018:12) om bostadsanpassningsbidrag framgår att kommunen får begära att sökanden kompletterar sin ansökan med kopia av anbud, offert eller kostnadsberäkning.

32 kommuner uppmanar alltid den sökande att inkomma med offert eller liknande underlag till sin ansökan. När dessa kommuner svarar på hur många offerter de generellt begär in varierar svaren mellan 1 och 3 offerter. Vanligast är att begära in två offerter. Det gör 38 procent av kommunerna. 31 procent nöjer sig med en offert. 3 procent begär in tre offerter.

148 kommuner bedömer först i vilka situationer ett underlag för kostnadsbedömning är nödvändigt för att fastställa bidragsbeloppet i ärendet. Om det anses behövas offerter eller motsvarande begärs sådana in. 12 procent av dessa kommuner begär in tre offerter. Men vanligast är att enbart begära in en offert (32 procent). Det är alltså vanligare att begära in flera offerter bland de kommuner som först gör en bedömning av om offert är nödvändigt.

Diagram 13. Hur många offerter eller liknade efterfrågas vanligen 2023?

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. Illustration: Boverket

7.6.1 Vem inhämtar underlaget?

238 kommuner svarar att om den sökande inte själv klarar att inhämta offert eller liknande underlag så får de hjälp av kommunen med detta.

7 av kommunerna anger att de aldrig hjälper till med att inhämta sådana offerter eller liknande. De menar att det åligger den sökande att sköta detta eller begära hjälp av anhörig eller annan.

8 Avslutande kommentar

8.1 Enkätundersökningen

Årets enkät till kommunerna innehåller totalt 13 frågor samt delfrågeställningar, vilket är fler än förra året. De extra frågorna berör framför allt Boverkets tillsyn och hur kommunerna hanterar beslut, fullmakter och offerter. Materialet i undersökningen är i stort sett heltäckande i och med att alla utom två kommuner har besvarat enkäten i någon del och bortfallet bara utgör en mycket liten andel av befolkningen i landet. Med anledning av den höga svarsfrekvensen har Boverket bedömt att eventuella osäkerheter inte behöver hanteras genom beräkning av konfidensintervall.

Alla frågor besvaras dock inte av alla kommuner. Kommunerna har olika system för att redovisa handläggningen av bostadsanpassningsbidragen. De olika systemen ger dem olika möjligheter att få fram den statistik som Boverket efterfrågar i enkäten. Vissa frågor har därför ett större bortfall.

Men av kommentarer till frågorna framgår att kommunerna anser att enkäten är tydlig. 55 procent av kommunerna säger att frågorna är tydliga och ytterligare 13 procent säger att de är mycket tydliga. Det är bara två kommuner som anser att frågorna är mycket otydliga.

8.2 En uppåtgående trend för bidragen och skillnader i kostnader

Resultaten i årets undersökning visar på en ökning av kommunernas kostnader för bidragsgivningen jämfört med föregående år. Under kalenderåret 2023 kom 61 321 bidragsärenden avseende bostadsanpassning och reparation in till kommunerna och under året beviljades totalt 53 943 bidrag (varav 40 612 bostadsanpassningsbidrag och 13 331 reparationsbidrag). Detta är en ökning jämfört med föregående år och ett trendbrott efter att antalet inkomna bidragsärenden och bidragsbeslut minskat under perioden 2016 till 2021. Likaså visar de sammanlagda bidragsbeloppen en ökning och kommunernas kostnader uppgick under 2023 till 951 miljoner kronor. Detta är en kostnadsökning om 9 procent jämfört med tidigare år. Samtidigt bör noteras att kostnadsökningen drivits på av den höga inflationen under perioden.

Även beträffande återställningsbidraget noteras en ökning gällande antalet ärenden. År 2023 inkom 912 ärenden till kommunerna och det var 131 kommuner som vid minst ett tillfälle beviljat ett sådant stöd under 2023. Totalt beviljades 863 ärenden till en kostnad om cirka 10,6 miljoner kronor, vilket är en ökning med 2,4 miljoner kronor mot föregående år. Endast 1,6 procent av de inkomna ärendena rör återställning och totalt sett utgör detta bidrag en mycket liten andel av alla bidragsansökningarna.

Boverket kan konstatera att det råder stora skillnader mellan kommunerna när det gäller kostnaderna för bidragen. Beviljat belopp utslaget per invånare varierar mellan 12 och 618 kronor mellan vissa kommuner. Boverket har inte analyserat skillnaderna, men noterar liksom tidigare år att vissa av skillnaderna kan ha att göra med befolkningssammansättning och bostadsbestånd. En del av kommunerna har en högre andel äldre i befolkningen liksom att anpassningar i småhus ofta är dyrare än i flerbostadshus.

I tidigare rapport från 2019 har Boverket noterat ett starkt samband mellan antal bidrag eller kostnader och andel 80-plussare i kommunerna. Det finns även ett samband mellan antal bidrag och kostnader med andel personer 80 år och däröver i kommunerna 2023, men det är inte längre ett starkt samband.

8.3 Den formella hanteringen

8.3.1 Tidpunkt för beslut

Enkätundersökningen innehåller ett antal frågor om kommunernas formella hantering av bidragen. Av resultateten i undersökningen framgår att 79 procent av kommunerna alltid eller ofta fattar beslut före det att en åtgärd utförs när det gäller bostadsanpassningsbidrag. Motsvarande andel för reparationsbidraget ligger på 33 procent. Siffrorna för bostadsanpassningsbidraget ligger på samma nivå som i tidigare undersökningar medan antal kommuner som fattar beslut före det att åtgärden utförs för reparationsbidraget uppvisar ett lägre procentantal. Det är tydligt att det mer sällan fattas beslut i förväg avseende reparationsbidrag än bostadsanpassningsbidrag. Det beror sannolikt på att det ofta är mer brådskande att få till en reparation än en bostadsanpassning.

Utifrån en rättssäkerhetssynpunkt är det naturligtvis viktigt för den enskilde sökanden att denne får ett skriftligt beslut och att beslut fattas innan själva åtgärden genomförs. Som Boverket lyft tidigare i olika sammanhang har Justitieombudsmannen, JO, påtalat hur viktigt det är att kommunerna fattar formella, skriftliga beslut innan anpassningen påbörjas, om inte sökanden har ansökt om bidrag först efter det att åtgärderna utförts. Sökanden och kommunen kan ha olika uppfattningar om i vilken mån bostadsanpassningsbidrag ska beviljas. Sökanden har då givetvis rätt att få till stånd en överprövning i frågan och för det krävs att kommunen meddelar ett skriftligt beslut i ärendet. Om kommunen inte fattar något skriftligt beslut förrän anpassningen har utförts så medför det en fördröjning av en eventuell överprövning. (JO 2004-06-14, diarienummer 1739--2004 och diarienummer 1740--2004.) Enligt Boverkets uppfattning är det viktigt att kommunerna fortsätter att sträva efter att fatta skriftliga beslut innan åtgärderna genomförs. Boverket har dock en viss förståelse för att det av praktiska skäl kan vara nödvändigt att agera skyndsamt vid vissa

reparationsfall, och att beslutstillfället därför skjuts upp till efter det att åtgärden genomförts.

8.3.2 Fullmaktshantering

Av undersökningen framgår att en majoritet av kommunerna använder sig av fullmakt i hanteringen av bidragsärendena. Endast 7 procent av kommunerna svarar att de inte använder sig av fullmakt och 9 procent uppger att sökanden aldrig ger kommunen fullmakt att avtala med en entreprenör. Andelen kommuner som anger att de i alla ärenden använder sig av fullmakt är 35 procent och 27 procent uppger att de ofta använder sig av fullmakt. Cirka 7 procent av kommunerna uppger att användandet av fullmakt är lika vanligt som i fallen där sökanden själv agerar.

Av enkätsvaren framgår även att 82 procent av kommunerna använder separat skriftlig fullmakt skild från ansökningsblankett, 11 procent skriftlig fullmakt på ansökningsblankett och 7 procent muntlig fullmakt. I jämförelse med tidigare uppgifter från 2019 innebär det en viss förbättring att 82 procent av kommunerna använder sig av separata skriftliga fullmakter. Boverket framhåller i sin webbaserade handbok att en fullmakt ska vara skriftlig och bör vara separat från ansökan. Även om en muntlig fullmakt nedtecknas i form av en tjänsteanteckning i det enskilda ärendet, är det Boverkets uppfattning att en fullmakt i normalfallet ska vara skriftlig, undertecknad och separerad från ansökningsblanketten.

8.3.3 Utbetalning av kontantbidrag

För första gången i den årliga enkäten har Boverket ställt frågor om kommunernas utbetalning av kontantbidrag direkt till en entreprenör.

Av svaren framgår det att utbetalning av kontantbidrag direkt till entreprenören förekom i totalt 86 procent av kommunerna. Det framgår vidare att 72 procent av de kommuner som svarat på frågan hur ofta det sker utbetalning direkt till entreprenören efter ett skriftligt samtycke, säger att det i princip sker i alla ärenden. Motsvarande siffra för frågan för utbetalning efter muntligt samtycke är 20 procent. Av de kommuner som svarat på frågan hur ofta betalning till entreprenör sker utan sökandens samtycke svarar 78 procent av dessa att så aldrig sker. Men samtidigt svarar 4 procent av kommunerna att det i princip alltid sker eller åtminstone ofta och ytterligare 15 procent säger att det sker, men sällan.

Boverket noterar av svaren att en övervägande majoritet av kommunerna verkar ha rutiner för att säkra upp att utbetalning inte sker mot en sökandes vilja. Enligt Boverkets uppfattning bör en kommun betala ut ett bidrag direkt till en entreprenör bara om sökanden själv vill det och har uttryckt sin vilja skriftligt. Om kommunen i ett enskilt ärende anser att det är tillräckligt att sökanden muntligen uttrycker sin vilja är det viktigt att kommunen skriver en tydlig tjänsteanteckning om detta. Det är därför förvånande att ett antal kommuner uppger att de i princip i alla ärenden

eller ofta betalar ut sökandens bidrag direkt till en entreprenör utan samtycke. Ett sådant förfarande strider naturligtvis mot den rollfördelning som gäller enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag och kan ställa till med problem för den sökande som är missnöjd med en entreprenörs arbete och vill utnyttja sina konsumenträttsliga möjligheter att komma till rätta med eventuella felaktigheter. Boverkets uppmaning till dessa kommuner är att rätta upp sina rutiner och tillse att utbetalning av bidrag direkt till en entreprenör inte sker utan ett dokumenterat samtycke från sökanden. Boverken har också noterat att det finns ytterligare ett antal kommuner som uppger att utbetalning sker utan sökandens samtycke, men att det sker sällan.

8.3.4 Hantering av anbud, offert eller kostnadsberäkning

Även beträffande denna del av kommunernas formella hantering av bidragen ställs för första gången en fråga i den årliga enkäten. Av svaren framgår att 32 kommuner alltid uppmanar sökanden att inkomma med offert eller liknande underlag till sin ansökan. Antalet offerter eller liknande underlag som då krävs in varierar mellan 1 och 3 offerter, men vanligast är att begära in två offerter.

Undersökningen visar vidare att 148 kommuner först bedömer i vilka situationer ett underlag för kostnadsbedömning är nödvändigt för att fastställa bidragsbeloppet i ärendet. 12 procent av dessa kommuner begär in tre offerter. Men vanligast är att enbart begära in en offert (32 procent). Det är vanligare att begära in flera offerter bland de kommuner som först gör en bedömning av om offert eller liknande underlag är nödvändigt.

Av Boverkets föreskrifter (2018:12) om bostadsanpassningsbidrag framgår att en kommun får begära att sökanden kompletterar sin ansökan med kopia av anbud, offert eller kostnadsberäkning, om kommunen bedömer att det behövs för att fastställa skälig kostnad i ärendet. Enligt Boverkets uppfattning bör det normalt sett räcka att sökanden inkommer med ett anbud eller en offert eller en kostnadsberäkning för en och samma åtgärd. Om en kommun kan fastställa skälig kostnad utan den här typen av underlag finns det ingen anledning att begära att sökanden kompletterar ansökan med det.

Av svaren på frågan om hanteringen av offert, anbud eller kostnadsberäkning framgår också att 238 kommuner svarar att om den sökande inte själv klarar att inhämta offert eller liknande underlag så får de hjälp av kommunen med detta. Endast 7 av kommunerna anger att de aldrig hjälper till med att inhämta sådana offerter eller liknande. De menar att det åligger den sökande att sköta detta eller begära hjälp av anhörig eller annan.

Boverket noterar att väldigt många av kommunerna som svarat på frågan alltså är villiga att bistå sökanden med hjälp, men också att det finns ett

litet antal kommuner som inte hjälper till med inhämtande av sådant underlag. Frågans formulering gör dock att det är svårt att dra slutsatser om dessa senare kommuner lämnar den enskilde helt ensam eller bistår med annan hjälp i samband med begäran om inhämtande av detta underlag. Boverket gjorde en undersökning i samband med en utvärdering av lagen om bostadsanpassningsbidrag⁷. Där svarade några kommuner att de helt ställt om sin process, och succesivt övergått till att sökanden helt är ansvarig för sin ansökan och genomförande av anpassningen. Det framkom efter intervju dock att en av dessa kommuner ändå lade ner mycket tid för ”ledsaga” sökande genom de moment som behövdes för att bostaden skulle bli anpassad.

Det finns sökande som på grund av till exempel sjukdom inte klarar av att själva göra allt det som krävs för att göra en ansökan om bostadsanpassningsbidrag. En del av dem har inte heller någon annan som kan hjälpa till, till exempel en anhörig eller god man. Ska personer i en sådan situation ändå få nödvändig anpassning av bostaden utförd kan personen vara beroende av att kommunen hjälper till. Hur mycket hjälp som kommunen kan behöva bistå med varierar från person till person. Det beror också på hur omfattande ansökan och anpassningsprojektet är.

Boverket har i nämnda utvärdering ett särskilt kapitel om svårigheter att söka och genomföra bostadsanpassningar samt kommunernas service-skyldighet och utredningsansvar. Rapporten innehåller samtidigt djupgående analyser av utvecklingen av bostadsanpassningsbidraget liksom ett flertal förslag till ändringar av lagen om bostadsanpassningsbidrag. Regeringen skickade under december 2023 ut Boverkets rapport på en remiss. Svarstiden gick ut den 3 april 2024. Intresserade kan ta del av remissvaren på regeringens hemsida.⁸

Avslutningsvis kan nämnas att Boverket i tidigare rapporter, bland annat i nyss nämnd rapport, har framhållit att särskilda informations- och utbildningsinsatser behöver genomföras för landets handläggare av bostadsanpassningsbidrag. Också Föreningen för Kommunal Bostadsanpassning, FKBo, har vid flertalet gånger till Boverket påtalat ett behov av utbildningsinsatser. Föreningen jämför med det material som Boverket har producerat inom PBL kunskapsbanken och efterlyser insatser av tillsynsmyndigheten. Boverket konstaterar dock att det inte har varit möjligt att genomföra nämnda insatser då resurser inom tillsynsområdet gällande bostadsanpassningsbidraget har prioriterats om till andra tillsynsområden.

⁷ [Utvärdering av lagen \(2018:222\) om bostadsanpassningsbidrag - Boverket](#)

⁸ [Remiss Boverkets rapport Utvärdering av lagen om bostadsanpassningsbidrag – Rapport 2023:11 - Regeringen.se](#)

9 Tabellbilaga

Tabell 1. Beviljade bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag per år 1990-2023.

År	Antal bidrag
1990	30 500
1991	33 000
1992	39 700
1993	38 500
1994	43 200
1995	44 900
1996	46 100
1997	50 100
1998	52 500
1999	55 700
2000	57 800
2001	57 400
2002	60 200
2003	60 600
2004	63 300
2005	64 700
2006	67 200
2007	72 700
2008	75 000
2009	76 500
2010	72 900
2011	76 000
2012	71 800
2013	73 400
2014	74 200
2015	73 200
2016	69 400
2017	63 900
2018	58 400
2019	55 765
2020	53 413
2021	51 105
2022	50 885
2023	53 943

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023.

Tabell 2. Sammanlagda årliga kostnader för bostadsanpassningsbidrag och reparationsbidrag.

År	Löpande priser Miljoner kronor	1990 års penningvärde Miljoner kronor
1993	547	467
1994	633	529
1995	628	511
1996	608	493
1997	599	483
1998	653	527
1999	708	569
2000	710	565
2001	782	608
2002	828	630
2003	823	614
2004	835	621
2005	857	634
2006	897	655
2007	958	684
2008	959	662
2009	990	686
2010	962	658
2011	1 036	690
2012	1 003	668
2013	1 060	701
2014	1 060	701
2015	1 039	686
2016	924	607
2017	945	610
2018	910	576
2019	856	532
2020	836	517
2021	809	490
2022	872	487
2023	951	490

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. KPI-index 1990=100.

Tabell 3a. Bostadsanpassnings- och reparationsbidragen kommungruppsvis 2023.

Kommungrupp	Belopp per inv. 2023, Kr	Antal bidrag per tusen inv. 2023	Genomsnittligt bidragsbelopp 2023, Kr
Storstockholm	78	5,0	15 593
Storgöteborg	87	4,2	21 764
Stormalmö	50	2,9	17 800
Större högskoleorter	90	5,2	19 520
Mindre högskoleorter	104	5,8	17 759
Övriga med fler än 25 000 invånare	94	4,9	21 289
Övriga med färre än 25 000 invånare	118	5,2	24 173
Hela landet	90	5,1	17 638

Tabell 3b. Bostadsanpassnings- och reparationsbidragen kommungruppsvis 2023, SKRs kommungruppsindelning.

Kommungrupp	Belopp per inv. 2023, Kr	Antal bidrag per tusen inv. 2023	Genomsnittligt bidragsbelopp 2023, Kr
Storstäder	81	5,6	14 208
Pendlingskommun nära storstad	80	4,4	19 210
Större städer	86	5,0	18 578
Pendlingskommun nära större stad	94	4,7	21 765
Lågpendlingskommun nära större stad	122	5,1	24 173
Mindre stad/tätort	102	5,4	19 541
Pendlingskommun nära mindre tätort	124	5,4	24 292
Landsbygdskommun	132	5,6	27 817
Landsbygdskommun med besöksnäring	100	4,8	20 319

Källa: Kommunernas svar på Boverkets enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2023. SCB och egen beräkning.

Tabell 4. Överklaganden enligt lag om bostadsanpassningsbidrag 1993-2023.

År	Antal mål som kommit in till:		
	Förvaltningsrätt	Kammarrätt	Högsta förvaltningsdomstolen
1993	199	44	1
1994	277	118	34
1995	312	105	36
1996	300	108	23
1997	324	96	30
1998	340	124	33
1999	308	97	35
2000	319	101	27
2001	329	106	28
2002	332	107	32
2003	361	114	35
2004	355	83	26
2005	396	104	31
2006	441	93	19
2007	381	110	30
2008	380	100	29
2009	385	76	27
2010	403	78	23
2011	392	91	9
2012	391	89	30
2013	425	86	25
2014	450	85	23
2015	563	91	25
2016	553	101	17
2017	600	93	24
2018	581	92	27
2019	611	85	18
2020	556	72	12
2021	454	86	25
2022	454	64	18
2023	505	71	11

Källa: Domstolsverket

Tabell 5. Ändringsfrekvens vid överklaganden 1993-2023.

År	Förvaltningsrätterna		Kammarrätterna		Högsta förvaltningsdomstolen	
	Avgjorda mål (antal)	Andel ändrade (procent)	Avgjorda mål (antal)	Andel ändrade (procent)	Avgjorda mål (antal)	Andel ändrade (procent)
1993	125	23	10	0	0	-
1994	260	21	92	12	11	0
1995	314	18	116	15	53	2
1996	291	19	92	16	30	3
1997	313	19	95	9	20	0
1998	341	19	128	12	21	5
1999	323	23	124	15	38	0
2000	304	20	88	16	37	3
2001	315	22	116	16	21	0
2002	328	27	91	16	31	1
2003	371	20	119	20	29	0
2004	303	20	83	18	27	0
2005	395	21	116	22	25	0
2006	400	19	92	16	29	3
2007	412	18	117	11	40	0
2008	420	19	92	15	23	0
2009	332	16	90	15	34	0
2010	356	10	88	10	25	12
2011	385	12	87	14	12	8
2012	431	15	85	13	20	0
2013	417	15	87	10	29	3
2014	443	14	76	16	25	8
2015	529	17	100	10	21	0
2016	470	14	89	12	21	0
2017	559	16	117	14	24	0
2018	608	12	80	14	27	0
2019	538	13	76	12	16	0
2020	608	15	86	17	18	6
2021	535	11	87	13	21	0
2022	488	11	69	6	20	0
2023	506	14	67	6	13	0

Källa: Domstolsverket, egen beräkning (ändrade och delvis ändrade).

Tabell 6. Antal inkomna tillsynsärenden 1997-2023.

År	Antal
1997	2
1998	3
1999	6
2000	9
2001	7
2002	14
2003	9
2004	6
2005	5
2006	6
2007	6
2008	9
2009	9
2010	4
2011	13
2012	8
2013	3
2014	8
2015	4
2016	9
2017	8
2018	3
2019	5
2020	2
2021	4
2022	2
2023	4

Källa: Boverket

Tabell 7. Genomsnittlig bidragskostnad per invånare och genomsnittligt antal bidrag per tusen invånare 2023.

Läns- bok- stav	Kom- mun- kod	Kommun	Folkmängd 31 dec 2023	Antal per- soner 80+ år	Antal 80+ per 1000 invånare	Medel- kostnad per bidrag, Kr	Medel- kostnad per invå- nare, Kr	Antal bidrag per 1000 invånare	SKR:s Kom- muntyp	Kom- muntyp
AB	114	Upplands Väsby	50 110	2 381	48	11 702	44,60	3,81	2	1
AB	115	Vallentuna	35 076	1 713	49	13 907	38,46	2,77	2	1
AB	117	Österåker	49 282	2 573	52	10 656	45,84	4,30	2	1
AB	120	Värmdö	46 637	2 116	45	14 550	63,64	4,37	2	1
AB	123	Järfälla	86 330	4 151	48	13 995	74,09	5,29	2	1
AB	125	Ekerö	28 808	1 518	53	12 519	47,80	3,82	2	1
AB	126	Huddinge	113 920	4 287	38	14 521	55,06	3,79	2	1
AB	127	Botkyrka	95 592	3 569	37	19 154	177,73	9,28	2	1
AB	128	Salem	17 451	1 020	58	24 908	128,46	5,16	2	1
AB	136	Haninge	99 751	3 960	40	12 737	100,36	7,88	2	1
AB	138	Tyresö	49 173	2 801	57	9 484	70,59	7,44	2	1
AB	139	Upplands-Bro	32 453	1 198	37	16 946	59,00	3,48	2	1
AB	140	Nykvarn	12 107	563	47	6 197	15,35	2,48	4	1
AB	160	Täby	76 738	4 728	62	15 195	110,69	7,28	2	1
AB	162	Danderyd	32 419	2 378	73	33 512	192,27	5,74	2	1
AB	163	Sollentuna	76 790	3 666	48	14 920	88,79	5,95	2	1
AB	180	Stockholm	988 943	40 032	40	14 427	88,76	6,15	1	1
AB	181	Södertälje	102 519	4 717	46	14 657	27,31	1,86	3	1
AB	182	Nacka	110 633	5 295	48	19 412	31,23	1,61	2	1
AB	183	Sundbyberg	55 912	1 667	30	9 412	52,69	5,60	2	1
AB	184	Solna	85 426	3 592	42	17 486	70,21	4,02	2	1
AB	186	Lidingö	48 324	3 304	68	11 757	83,21	7,08	2	1
AB	187	Vaxholm	11 817	697	59	14 454	90,51	6,26	2	1
AB	188	Norrköping	65 770	5 142	78	15 760	79,79	5,06	6	1
AB	191	Sigtuna	52 529	2 202	42	20 505	57,38	2,80	2	1
AB	192	Nynäshamn	30 311	1 853	61	17 438	123,11	7,06	2	1
C	305	Håbo	22 974	1 108	48	13 235	62,79	4,74	2	7
C	319	Älvkarleby	9 572	636	66	24 661	85,02	3,45	4	7
C	330	Knivsta	20 714	655	32	31 925	84,77	2,66	4	7
C	331	Heby	14 343	1 004	70	27 567	113,40	4,11	4	7
C	360	Tierp	21 193	1 490	70	14 205	132,72	9,34	4	7
C	380	Uppsala	245 329	11 218	46	12 912	76,79	5,95	3	4
C	381	Enköping	48 292	2 806	58	15 983	85,72	5,36	4	6
C	382	Östhammar	22 172	1 723	78	27 858	159,57	5,73	5	7
D	428	Vingåker	8 856	621	70	23 930	148,62	6,21	7	7
D	461	Gnesta	11 520	729	63	20 698	30,54	1,48	4	7
D	480	Nyköping	58 200	4 190	72	13 937	141,76	10,17	6	6
D	481	Oxelösund	12 106	1 038	86	8 010	125,05	15,61	7	7
D	482	Flen	15 668	1 271	81	14 076	138,35	9,83	7	7
D	483	Katrineholm	34 324	2 336	68	16 904	33,98	2,01	6	6
D	484	Eskilstuna	107 468	6 163	57	20 723	128,23	6,19	3	4
D	486	Strängnäs	38 917	2 373	61		83,65		4	6
D	488	Trosa	14 885	932	63	29 000	202,62	6,99	4	7
E	509	Ödeshög	5 279	423	80	47 478	116,92	2,46	7	7
E	512	Ydre	3 637	312	86	23 338	89,84	3,85	7	7
E	513	Kinda	9 992	805	81	44 909	188,77	4,20	4	7
E	560	Boxholm	5 523	405	73	9 648	40,18	4,16	7	7
E	561	Åtvidaberg	11 460	919	80	16 950	87,27	5,15	4	7
E	562	Finspång	21 694	1 620	75	19 618	90,43	4,61	5	7
E	563	Valdemarsvik	7 541	661	88	16 185	77,27	4,77	4	7

Läns- bok- stav	Kom- mun- kod	Kommun	Folkmängd 31 dec 2023	Antal per- soner 80+ år	Antal 80+ per 1000 invånare	Medel- kostnad per bidrag, Kr	Medel- kostnad per invå- nare, Kr	Antal bidrag per 1000 invånare	SKR:s Kom- muntyp	Kom- muntyp
E	580	Linköping	167 404	8 983	54	14 623	95,91	6,56	3	4
E	581	Norrköping	145 163	7 893	54	17 546	124,74	7,11	3	4
E	582	Söderköping	14 867	1 020	69	8 572	44,39	5,18	4	7
E	583	Motala	43 728	3 075	70	10 865	105,84	9,74	5	6
E	584	Vadstena	7 434	754	101	19 129	72,05	3,77	7	7
E	586	Mjölby	28 576	1 866	65	30 354	132,78	4,37	4	6
F	604	Aneby	6 852	426	62	36 108	115,93	3,21	4	7
F	617	Gnosjö	9 246	532	58	22 329	55,54	2,49	7	7
F	642	Mullsjö	7 577	463	61	25 000	79,19	3,17	4	7
F	643	Habo	13 275	631	48	52 222	106,21	2,03	4	7
F	662	Gislaved	29 014	1 913	66	12 056	74,79	6,20	8	6
F	665	Vaggeryd	14 811	822	55	22 779	78,44	3,44	4	7
F	680	Jönköping	146 161	8 416	58	14 748	85,77	5,82	3	4
F	682	Nässjö	31 648	1 969	62	13 807	56,71	4,11	5	6
F	683	Värnamo	34 601	2 249	65	24 741	71,50	2,89	6	6
F	684	Sävsjö	11 668	817	70	20 876	53,67	2,57	7	7
F	685	Vetlanda	27 498	2 018	73	38 747	163,45	4,22	8	6
F	686	Eksjö	17 750	1 306	74	16 739	75,44	4,51	7	7
F	687	Tranås	18 755	1 522	81	23 398	83,59	3,57	8	7
G	760	Uppvidinge	9 263	696	75	17 772	30,70	1,73	5	7
G	761	Lessebo	8 342	582	70	27 452	102,01	3,72	4	7
G	763	Tingsryd	12 155	1 056	87	39 416	126,47	3,21	5	7
G	764	Alvesta	20 040	1 346	67	32 589	84,56	2,59	4	7
G	765	Älmhult	17 932	1 069	60	39 363	94,39	2,40	7	7
G	767	Markaryd	10 076	774	77	29 280	81,37	2,78	7	7
G	780	Växjö	97 574	5 464	56	12 999	40,90	3,15	3	4
G	781	Ljungby	28 304	2 076	73	27 724	71,50	2,58	6	6
H	821	Högsby	5 438	412	76	13 674	50,29	3,68	7	7
H	834	Torsås	7 002	533	76	36 217	196,55	5,43	4	7
H	840	Mörbylånga	16 144	1 149	71	21 239	76,30	3,59	4	7
H	860	Hultsfred	13 883	1 129	81	43 520	263,32	6,05	7	7
H	861	Mönsterås	13 134	1 036	79	13 440	172,94	12,87	7	7
H	862	Emmaboda	9 056	793	88	27 107	194,56	7,18	7	7
H	880	Kalmar	72 304	4 193	58	15 845	94,23	5,95	3	5
H	881	Nybro	20 145	1 620	80	16 582	104,54	6,30	5	7
H	882	Oskarshamn	26 918	2 096	78	18 865	171,00	9,06	6	6
H	883	Västervik	36 434	3 234	89	16 794	124,46	7,41	6	6
H	884	Vimmerby	15 461	1 202	78	23 001	108,60	4,72	8	7
H	885	Borgholm	10 748	1 188	111	15 176	144,02	9,49	9	7
I	980	Gotland	61 029	4 619	76	10 425	92,76	8,90	6	5
K	1060	Olofström	13 061	1 172	90	22 653	201,19	8,88	7	7
K	1080	Karlskrona	66 420	4 440	67	33 037	178,56	5,40	6	5
K	1081	Ronneby	29 021	2 259	78	16 131	125,62	7,79	7	6
K	1082	Karlshamn	31 996	2 583	81	27 847	157,53	5,66	6	5
K	1083	Sölvesborg	17 475	1 398	80	13 791	101,81	7,38	4	7
M	1214	Svalöv	14 544	690	47	14 293	23,59	1,65	4	7
M	1230	Staffanstorps	27 152	1 652	61	11 418	25,65	2,25	2	3
M	1231	Burlöv	19 844	976	49	15 578	56,52	3,63	2	3
M	1233	Vellinge	37 738	2 745	73	35 450	124,94	3,52	2	3
M	1256	Östra Göinge	14 331	978	68	14 597	28,52	1,95	4	7
M	1257	Örkelljunga	10 433	704	67	8 199	29,08	3,55	4	7
M	1260	Bjuv	15 968	745	47	19 028	61,96	3,26	4	7
M	1261	Kävlinge	32 430	1 759	54	16 220	53,02	3,27	2	3
M	1262	Lomma	24 627	1 888	77	12 748	25,36	1,99	2	3
M	1263	Svedala	23 470	1 110	47	25 705	33,95	1,32	2	3

Läns- bok- stav	Kom- mun- kod	Kommun	Folkmängd 31 dec 2023	Antal per- soner 80+ år	Antal 80+ per 1000 invånare	Medel- kostnad per bidrag, Kr	Medel- kostnad per invå- nare, Kr	Antal bidrag per 1000 invånare	SKR:s Kom- muntyp	Kom- muntyp
M	1264	Skurup	16 861	880	52	26 512	29,88	1,13	2	3
M	1265	Sjöbo	19 437	1 193	61	19 658	87,99	4,48	4	7
M	1266	Hörby	15 585	997	64	17 810	99,42	5,58	4	7
M	1267	Höör	17 376	1 036	60	15 371	99,96	6,50	7	3
M	1270	Tomelilla	13 660	1 029	75	18 374	39,01	2,12	7	7
M	1272	Bromölla	12 498	893	71	12 543	95,34	7,60	4	7
M	1273	Osby	13 106	1 071	82	26 200	39,98	1,53	7	7
M	1275	Perstorp	7 323	485	66	11 330	77,36	6,83	4	7
M	1276	Klippan	17 723	1 105	62	50 081	152,59	3,05	4	7
M	1277	Åstorp	16 458	768	47	37 439	68,24	1,82	4	7
M	1278	Båstad	15 912	1 490	94	9 359	28,82	3,08	9	7
M	1280	Malmö	362 133	14 953	41	10 778	48,96	4,54	1	3
M	1281	Lund	130 288	6 374	49	15 224	26,29	1,73	3	3
M	1282	Landskrona	47 134	2 672	57	18 295	100,53	5,49	4	6
M	1283	Helsingborg	151 306	8 251	55	22 887	44,93	1,96	3	4
M	1284	Höganäs	28 193	2 244	80	24 260	30,98	1,28	4	6
M	1285	Eslöv	34 775	1 878	54	7 525	22,51	2,99	4	3
M	1286	Ystad	31 911	2 486	78	11 346	69,69	6,14	6	6
M	1287	Trelleborg	46 936	2 880	61	21 074	47,14	2,24	2	3
M	1290	Kristianstad	86 560	5 678	66	22 288	75,96	3,41	3	4
M	1291	Simrishamn	18 962	1 872	99	23 392	92,52	3,96	9	7
M	1292	Ängelholm	44 866	3 206	71	14 680	69,69	4,75	4	6
M	1293	Hässleholm	52 241	3 855	74	24 617	20,26	0,82	5	6
N	1315	Hylte	10 299	710	69	20 608	72,04	3,50	5	7
N	1380	Halmstad	105 796	6 628	63	24 264	124,53	5,13	3	4
N	1381	Laholm	26 565	1 900	72	17 832	77,19	4,33	4	6
N	1382	Falkenberg	47 108	3 394	72	26 987	107,70	3,99	6	6
N	1383	Varberg	68 325	4 580	67	16 801	39,84	2,37	6	5
N	1384	Kungsbacka	85 653	5 354	63	22 078	77,33	3,50	2	2
O	1401	Härryda	39 875	1 866	47	16 069	60,04	3,74	2	2
O	1402	Partille	40 730	1 943	48	20 917	127,88	6,11	2	2
O	1407	Öckerö	12 819	967	75	16 264	83,74	5,15	2	2
O	1415	Stenungsund	27 862	1 744	63	31 052	73,56	2,37	2	2
O	1419	Tjörn	16 146	1 235	76	29 735	104,97	3,53	7	2
O	1421	Orust	15 333	1 322	86	24 810	76,05	3,07	7	7
O	1427	Sotenäs	9 052	807	89	22 689	220,58	9,72	9	7
O	1430	Munkedal	10 502	806	77	46 002	315,38	6,86	7	7
O	1435	Tanum	12 865	1 000	78	12 067	42,21	3,50	9	7
O	1438	Dals-Ed	4 606	415	90	7 176	23,37	3,26	7	7
O	1439	Färgelanda	6 434	455	71	18 626	124,48	6,68	7	7
O	1440	Ale	32 446	1 603	49	24 754	56,46	2,28	2	2
O	1441	Lerum	43 706	2 455	56	25 148	89,76	3,57	2	2
O	1442	Vårgårda	12 384	673	54	8 842	73,54	8,32	7	7
O	1443	Bollebygd	9 733	564	58	63 122	265,90	4,21	2	7
O	1444	Grästorp	5 563	416	75	17 504	81,81	4,67	4	7
O	1445	Essunga	5 656	401	71	13 972	79,05	5,66	7	7
O	1446	Karlsborg	7 061	623	88	35 090	139,15	3,97	7	7
O	1447	Gullspång	5 119	440	86	17 658	110,38	6,25	7	7
O	1452	Tranemo	11 883	847	71	26 479	129,24	4,88	5	7
O	1460	Bengtstors	9 138	790	86	21 625	139,62	6,46	8	7
O	1461	Mellerud	9 165	720	79	22 448	117,57	5,24	7	7
O	1462	Lilla Edet	14 426	730	51	21 656	93,07	4,30	2	2
O	1463	Mark	35 287	2 306	65	21 320	102,71	4,82	4	6
O	1465	Svenljunga	10 759	736	68	15 063	112,00	7,44	4	7
O	1466	Herrljunga	9 441	637	67	1 647	12,21	7,41	4	7

Läns- bok- stav	Kom- mun- kod	Kommun	Folkmängd 31 dec 2023	Antal per- soner 80+ år	Antal 80+ per 1000 invånare	Medel- kostnad per bidrag, Kr	Medel- kostnad per invå- nare, Kr	Antal bidrag per 1000 invånare	SKR:s Kom- muntyp	Kom- muntyp
O	1470	Vara	16 066	1 092	68	17 327	77,65	4,48	7	7
O	1471	Götene	13 218	926	70	13 912	28,42	2,04	7	7
O	1472	Tibro	11 332	882	78	19 150	59,15	3,09	7	7
O	1473	Töreboda	9 141	652	71	14 487	112,52	7,77	7	7
O	1480	Göteborg	604 616	24 881	41	17 420	106,40	6,11	1	2
O	1481	Mölnadal	70 534	3 243	46	17 915	81,79	4,57	2	2
O	1482	Kungälv	49 785	3 127	63	15 675	58,88	3,76	2	2
O	1484	Lysekil	13 969	1 262	90	24 057	125,72	5,23	8	7
O	1485	Uddevalla	57 045	3 706	65	16 849	36,03	2,14	5	6
O	1486	Strömstad	13 476	872	65	8 334	19,17	2,30	9	7
O	1487	Vänersborg	40 012	2 800	70	3 062	21,43	7,00	4	6
O	1488	Trollhättan	59 073	3 328	56	15 710	109,30	6,96	3	5
O	1489	Alingsås	42 382	2 812	66	24 248	122,44	5,05	2	2
O	1490	Borås	114 592	6 668	58	11 159	117,05	10,49	3	4
O	1491	Ulricehamn	25 087	1 761	70	12 927	102,55	7,93	5	6
O	1492	Ämål	12 006	1 069	89	23 950	79,79	3,33	7	7
O	1493	Mariestad	24 647	2 029	82	20 666	110,68	5,36	6	7
O	1494	Lidköping	40 539	2 884	71	17 352	67,63	3,90	6	6
O	1495	Skara	18 654	1 244	67	36 547	90,12	2,47	7	7
O	1496	Skövde	57 763	3 351	58	8 537	35,18	4,12	6	5
O	1497	Hjo	9 258	709	77	11 519	48,52	4,21	7	7
O	1498	Tidaholm	12 839	980	76	30 000	142,53	4,75	7	7
O	1499	Falköping	32 991	2 287	69	20 533	95,23	4,64	6	6
S	1715	Kil	12 085	832	69	25 439	111,56	4,39	4	7
S	1730	Eda	8 499	607	71	36 453	60,05	1,65	9	7
S	1737	Torsby	11 387	991	87	50 833	116,07	2,28	8	7
S	1760	Storfors	3 801	294	77	44 065	150,71	3,42	7	7
S	1761	Hammarö	16 940	915	54	9 872	45,45	4,60	4	7
S	1762	Munkfors	3 669	350	95	31 173	263,38	8,45	5	7
S	1763	Forshaga	11 538	804	70	29 243	177,41	6,07	4	7
S	1764	Grums	9 057	682	75	24 723	128,30	5,19	4	7
S	1765	Årjäng	9 893	728	74	41 734	172,96	4,14	9	7
S	1766	Sunne	13 366	1 006	75	20 957	79,97	3,82	8	7
S	1780	Karlstad	97 233	5 856	60	17 771	80,05	4,50	3	4
S	1781	Kristinehamn	23 817	1 859	78	29 116	88,02	3,02	5	7
S	1782	Filipstad	10 034	867	86	61 842	80,12	1,30	8	7
S	1783	Hagfors	11 536	1 056	92	28 897	147,79	5,11	8	7
S	1784	Arvika	25 682	2 080	81	52 763	162,30	3,08	8	6
S	1785	Säffle	15 011	1 335	89	40 140	114,98	2,86	8	7
T	1814	Lekeberg	8 606	498	58	29 304	108,96	3,72	4	7
T	1860	Laxå	5 497	455	83	16 031	116,65	7,28	5	7
T	1861	Hallsberg	16 232	981	60	15 175	160,79	10,60	4	7
T	1862	Degerfors	9 357	770	82	18 317	144,86	7,91	7	7
T	1863	Hällefors	6 495	616	95	35 477	147,48	4,16	8	7
T	1864	Ljusnarsberg	4 407	434	98	46 931	617,65	13,16	7	7
T	1880	Örebro	159 348	8 179	51	19 170	57,86	3,02	3	4
T	1881	Kumla	22 516	1 322	59	19 335	54,96	2,84	4	7
T	1882	Askersund	11 478	914	80	17 100	95,35	5,58	5	7
T	1883	Karlskoga	30 261	2 367	78	18 773	69,48	3,70	6	6
T	1884	Nora	10 627	847	80	46 213	178,29	3,86	4	7
T	1885	Lindesberg	23 292	1 673	72	10 492	55,85	5,32	5	7
U	1904	Skinnskatteberg	4 348	343	79	41 553	162,47	3,91	7	7
U	1907	Surahammar	9 934	709	71	33 427	141,33	4,23	4	7
U	1960	Kungsör	8 643	567	66	32 071	85,34	2,66	7	7
U	1961	Hallstahammar	16 654	1 207	72	13 435	116,97	8,71	4	7

Läns- bok- stav	Kom- mun- kod	Kommun	Folkmängd 31 dec 2023	Antal per- soner 80+ år	Antal 80+ per 1000 invånare	Medel- kostnad per bidrag, Kr	Medel- kostnad per invå- nare, Kr	Antal bidrag per 1000 invånare	SKR:s Kom- muntyp	Kom- muntyp
U	1962	Norberg	5 517	423	77	21 326	170,08	7,98	7	7
U	1980	Västerås	159 662	9 293	58	14 204	106,93	7,53	3	4
U	1981	Sala	22 853	1 633	71	22 659	225,08	9,93	4	7
U	1982	Fagersta	13 222	946	72	24 486	90,74	3,71	7	7
U	1983	Köping	25 978	1 896	73	16 510	94,69	5,74	5	6
U	1984	Arboga	14 002	1 172	84	13 299	69,34	5,21	7	7
W	2021	Vansbro	6 728	551	82	32 190	177,03	5,50	8	7
W	2023	Malung-Sälen	10 260	811	79	20 505	91,93	4,48	9	7
W	2026	Gagnef	10 430	718	69	11 651	36,86	3,16	4	7
W	2029	Leksand	16 043	1 357	85	8 022	39,00	4,86	9	7
W	2031	Rättvik	11 042	1 090	99	14 176	51,35	3,62	9	7
W	2034	Orsa	6 908	566	82	8 895	29,61	3,33	9	7
W	2039	Älvdalen	6 929	614	89	20 250	116,90	5,77	9	7
W	2061	Smedjebacken	10 913	832	76	36 875	243,29	6,60	7	7
W	2062	Mora	20 536	1 624	79	11 966	53,03	4,43	9	7
W	2080	Falun	59 986	3 851	64	11 891	73,74	6,20	6	5
W	2081	Borlänge	51 735	3 119	60	13 079	47,53	3,63	3	5
W	2082	Säter	11 243	821	73	7 409	40,20	5,43	4	7
W	2083	Hedemora	15 345	1 141	74	22 362	238,99	10,69	7	7
W	2084	Avesta	22 753	1 755	77	25 282	188,90	7,47	6	7
W	2085	Ludvika	26 402	1 938	73	22 232	186,94	8,41	6	6
X	2101	Ockelbo	5 758	405	70	18 265	107,85	5,90	4	7
X	2104	Hofors	9 374	679	72	27 727	130,15	4,69	7	7
X	2121	Ovanåker	11 525	933	81	61 972	86,03	1,39	8	7
X	2132	Nordanstig	9 370	655	70	47 969	148,46	3,09	7	7
X	2161	Ljusdal	18 538	1 438	78	14 670	103,67	7,07	8	7
X	2180	Gävle	103 532	6 176	60	50 279	54,88	1,09	3	4
X	2181	Sandviken	38 628	2 818	73	20 577	67,65	3,29	5	6
X	2182	Söderhamn	24 858	1 920	77	27 824	166,78	5,99	8	7
X	2183	Bollnäs	26 414	2 013	76	30 938	91,36	2,95	8	6
X	2184	Hudiksvall	37 645	2 654	71	32 511	95,00	2,92	6	6
Y	2260	Ånge	9 109	718	79	54 853	343,25	6,26	8	7
Y	2262	Timrå	17 540	1 134	65	11 613	64,89	5,59	4	7
Y	2280	Härnösand	24 654	1 874	76	18 813	70,20	3,73	6	7
Y	2281	Sundsvall	99 213	6 568	66	19 489	95,66	4,91	3	4
Y	2282	Kramfors	17 631	1 398	79	43 330	206,44	4,76	8	7
Y	2283	Sollefteå	18 523	1 607	87	23 855	209,93	8,80	8	7
Y	2284	Örnsköldsvik	55 478	3 914	71	17 086	115,50	6,76	6	5
Z	2303	Ragunda	5 135	437	85	15 116	126,58	8,37	8	7
Z	2305	Bräcke	6 099	493	81	31 308	266,93	8,53	5	7
Z	2309	Krokom	15 595	837	54	23 424	103,64	4,42	4	7
Z	2313	Strömsund	11 113	981	88	25 039	130,68	5,22	8	7
Z	2321	Åre	12 464	560	45	28 660	87,38	3,05	9	7
Z	2326	Berg	7 140	579	81	49 543	326,12	6,58	5	7
Z	2361	Härjedalen	10 145	838	83	44 387	310,64	7,00	9	7
Z	2380	Östersund	64 881	3 968	61	22 978	188,06	8,18	3	5
AC	2401	Nordmaling	7 033	557	79				4	7
AC	2403	Bjurholm	2 348	213	91	13 331	68,13	5,11	4	7
AC	2404	Vindeln	5 461	410	75	20 093	91,98	4,58	5	7
AC	2409	Robertsfors	6 740	469	70	32 648	125,94	3,86	4	7
AC	2417	Norsjö	3 924	320	82	21 538	71,36	3,31	8	7
AC	2418	Malå	2 990	241	81	8 435	93,09	11,04	8	7
AC	2421	Storuman	5 621	483	86	25 292	103,49	4,09	9	7
AC	2422	Sorsele	2 387	219	92	46 571	253,63	5,45	9	7
AC	2425	Dorotea	2 339	232	99	14 615	162,46	11,12	8	7

Läns- bok- stav	Kom- mun- kod	Kommun	Folkmängd 31 dec 2023	Antal per- soner 80+ år	Antal 80+ per 1000 invånare	Medel- kostnad per bidrag, Kr	Medel- kostnad per invå- nare, Kr	Antal bidrag per 1000 invånare	SKR:s Kom- muntyp	Kom- muntyp
AC	2460	Vännäs	9 059	579	64	39 705	184,08	4,64	4	7
AC	2462	Vilhelmina	6 263	483	77	23 682	105,87	4,47	8	7
AC	2463	Åsele	2 718	243	89				8	7
AC	2480	Umeå	133 091	6 228	47	18 477	100,93	5,46	3	4
AC	2481	Lycksele	12 213	863	71	12 893	26,39	2,05	8	7
AC	2482	Skellefteå	76 542	5 026	66	21 546	125,83	5,84	6	4
BD	2505	Arvidsjaur	6 113	527	86	11 622	74,14	6,38	8	7
BD	2506	Arjeplog	2 609	250	96	6 776	41,55	6,13	9	7
BD	2510	Jokkmokk	4 728	388	82	4 704	21,89	4,65	9	7
BD	2513	Övertorneå	3 162	322	102	12 295	93,32	7,59	8	7
BD	2514	Kalix	15 547	1 371	88	11 615	115,05	9,91	8	7
BD	2518	Övertorneå	4 088	429	105	22 545	126,84	5,63	8	7
BD	2521	Pajala	5 871	594	101	24 925	339,64	13,63	8	7
BD	2523	Gällivare	17 330	1 330	77	17 295	123,75	7,16	9	7
BD	2560	Älvsbyn	7 783	631	81	48 260	235,63	4,88	5	7
BD	2580	Luleå	79 352	4 871	61	16 273	81,21	4,99	3	4
BD	2581	Piteå	42 344	2 710	64	19 866	109,78	5,53	6	5
BD	2582	Boden	27 943	1 976	71	42 559	188,86	4,44	5	6
BD	2583	Haparanda	9 177	723	79	18 022	108,01	5,99	8	7
BD	2584	Kiruna	22 433	1 446	64	11 350	56,66	4,99	6	7
		Hela landet	10 551 707	611 556	58	17 638	90,93	5,18		

Rödmarkerad kommun har ej svarat på enkäten 2023.
Medel per invånare räknat exklusive de som ej besvarat frågan.

Kommuntyp

Kommungrupp 1. Storstockholm.

Kommungrupp 2. Storgöteborg.

Kommungrupp 3. Stormalmö.

Kommungrupp 4. Högskoleorter med fler än 75 000 invånare.

Kommungrupp 5. Högskoleorter med färre än 75 000 invånare.

Kommungrupp 6. Övriga kommuner med fler än 25 000 invånare.

Kommungrupp 7. Övriga kommuner med färre än 25 000 invånare.

Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) Kommuntyper

- 1 Storstäder
- 2 Pendlingskommun nära storstad
- 3 Större stad
- 4 Pendlingskommun nära större stad
- 5 Lågpendlingskommun nära större stad
- 6 Mindre stad/tätort
- 7 Pendlingskommun nära mindre tätort
- 8 Landsbygdskommun
- 9 Landsbygdskommun med besöksnäring

Boverket

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se